

vens grund opholder sig i dette land, har lige adgang til embeder. Det må det da betyde, og alt andet er en bevidst grov og desværre altså ærlig overtrædelse af menneskerettighederne.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg kan ikke sådan på stående fod erindre, hvor mange år hr. Arne Melchior har været medlem af dette høje Ting, men jeg kan konstatere, at hr. Arne Melchior har været medlem af Folketinget i mange år, hvor hr. Arne Melchior åbenbart efter eget udsagn har krænket menneskerettighederne.

Jeg kan så dertil sige, at det åbenbart har været en famøs taxalovgivning og et postyr i medierne om en taxalovgivning, der har sat det i værk, som nu gør, at hr. Arne Melchior pludselig har fundet ud af, at han faktisk i årevis har krænket menneskerettighederne. Det er det, der gør, at hr. Arne Melchior nu synes, det er fortrinligt, at man i ministerierne kulegraver, på hvilke områder det kræver dansk statsborgerskab at udøve et bestemt erhverv, og at man så fjerner det krav.

Jeg kan forstå, at det er det, hr. Arne Melchior siger, og det synes jeg da egentlig bare gør, at jeg med endnu større vægt nu end tidligere kan takke for den klarhed, der er over debatten, og for den erkendelse, som åbenbart pludselig har indfundet sig hos en række folketingsmedlemmer.

Må jeg ikke godt sige, at vi i Dansk Folkeparti faktisk ikke mener, at vores politik strider mod menneskerettighederne. Vi synes, det er helt rigtigt set, at der skal være værdighed over for alle folkeslag og de andre ting, som hr. Arne Melchior på fortrinlig vis nævner, men vi synes ikke, der er modstrid mellem det og så det, at vi inden for visse erhverv kræver dansk statsborgerskab for at udøve disse erhverv.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Jeg påstod, at mine kollegers og min egen deltagelse i debatterne herinde altid baserer sig på ærlighed, men jeg har ikke påstået, at vi er fejlfri. Det er menneskeligt at fejle, men det er utilgiveligt at fremture i fejl, når man er blevet gjort opmærksom på dem. Det er forskellen på Dansk Folkeparti og resten af Folketinget.

Vist er der da sket fejl. Jeg ved ikke, hvem der kan sige om sig selv, at han eller de er ufejlbarlige eller gode nok altid, men når man så bliver klar over, at man er kommet til at tage fejl, er den første pligt vel at rette sine fejl, særlig når det drejer sig om medmennesker, over for hvilke disse fejl er blevet begået.

Det skulle hr. Thulesen Dahl hellere anerkende og lære af frem for at håne det.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 2 forkastedes, idet 9 stemte for, 99 imod.

Ændringsforslag nr. 3 forkastedes, idet 9 stemte for, 92 imod.

Ændringsforslag nr. 1 og 4 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 5 uden for betænkningen af justitsministeren (Frank Jensen) vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

13) Forespørgsel nr. F 9:

Forespørgsel til justitsministeren:

»Hvad kan regeringen oplyse om voldskriminaliteten, og hvilke initiativer agter regeringen at iværksætte for at få volden ud af Danmark og skabe større tryghed i samfundet?« Af Peter Skaarup (DF), Kristian Thulesen Dahl (DF) og Pia Kjærsgaard (DF).

(Forespørgslen anmeldt 21/10 98. Fremme af forespørgslen vedtaget 28/10 98).

Begrundelse

Peter Skaarup (DF):

»Jeg må hver dag kæmpe for at opretholde min egen moral og etik. Jeg må kæmpe for at holde fast i min egen overbevisning, for jeg kan ikke forstå den dom, der blev afsagt i vores sag, på henholdsvis 30 dage for medgerningsmanden og tre år for hovedgerningsmanden, specielt ikke, når man ser, at f.eks. underslæb og mandatsvig straffes hårdere.«

Det var en udtalelse fra en person, som besøgte Dansk Folkepartis årsmøde her i år, nemlig Elfi Seibert Palmer, som har oplevet en meget alvorlig forbrydelse mod sin søn, Lars Seibert. Der skete det, at Lars Seibert blev slået til døde foran et diskotek i københavnsområdet. Gerningsmanden fik tre års fængsel.

Det er sådan nogle sager, Dansk Folkeparti er blevet gjort opmærksom på igennem medierne, igennem henvendelser fra folk, der skriver til os, og igennem samtaler med omkring på de møder, vi deltager i som politikere. Vi synes, det er meget alvorligt, at man har så mange voldsforbrydelser i Danmark, alvorlige forbrydelser, som efter vores opfattelse straffes alt for slapt. Alt for lidt får de gerningsmænd, der begår disse forbrydelser.

Vi mener derfor, at Folketinget er nødt til at udstikke nogle hårdere retningslinjer over for de kriminelle, således at man klart og tydeligt og specielt ofrene og deres familier kan se, at det altså ikke er noget, vi accepterer i samfundet, at der begås grov vold mod andre mennesker.

Det er kommet så vidt i Danmark, at der er mange ældre mennesker, der i de større byer ikke tør gå ud efter mørkets frembrud. Det er en alvorlig indikator på, at vi her i landet må se os om efter nogle bedre midler til at sikre, at der er frit råderum for enhver, der ønsker at vove sig ud efter mørkets frembrud og i det hele taget dagen igennem.

Vi får mange henvendelser fra ældre mennesker, som ikke kommer til politiske møder, som ikke kommer i teatre, i biografen, og hvor de nu gerne vil færdes, fordi de simpelt hen ikke tør gå ud efter mørkets frembrud, og det kan vi ikke acceptere i et samfund som det danske. Derfor er det også, at vi har rejst denne forespørgselsdebat i dag.

Vi mener i Dansk Folkeparti, at vi må give den tryghed ikke mindst til vores ældre, men også til befolkningen som helhed, at man så

vidt muligt kan føle sig tryk, uanset hvornår man færdes i det danske samfund. Vi mener også, at denne forespørgselsdebat må munde ud i nogle klare signaler til de mennesker, der føler sig utrygge, om, at politikerne tager det her alvorligt og vil gøre noget ved det. Derfor håber vi på, at vi i dag kan få et flertal for at hæve strafferammerne for de grovere voldsforbrydelser i Danmark.

Besvarelse

Justitsministeren (Frank Jensen):

Dansk Folkeparti har i sin forespørgsel bedt regeringen oplyse om voldskriminaliteten, og hvilke initiativer regeringen agter at iværksætte for at få volden ud af Danmark.

Dansk Folkeparti er tilsyneladende upåvirket af, at vi her i Folketinget adskillige gange inden for de seneste ca. to år har drøftet disse problemer meget indgående. Senest har vi her i salen den 19. november i år haft en længere debat om bekæmpelse af ungdomskriminalitet.

Jeg har i den forbindelse redegjort for den massive indsats, som regeringen har iværksat bl.a. med hensyn til voldskriminalitet, og jeg har også besvaret en lang række skriftlige spørgsmål om samme emne.

Jeg vil derfor ikke i dag trætte Tingets medlemmer med en lang og udførlig opremsning af de mange tiltag, som udspringer af regeringens særlige indsats på dette område, ikke mindst i forbindelse med de to voldspakker, der blev vedtaget i henholdsvis 1994 og 1997. Jeg vil i stedet først og fremmest komme med nogle mere overordnede synspunkter om regeringens holdning til emnet.

Den retspolitiske debat i de seneste år illustrerer, at holdningerne til kriminalitetsbekæmpelse spænder vidt. På den ene fløj har vi dem, der ser årsagen til enhver kriminel handling i opvækstvilkår eller sociale forhold. I den anden grøft har vi bl.a. Dansk Folkeparti, som under temaet: »Tryghed nu – volden ud af Danmark« har iværksat en populistisk kampagne med bl.a. krav om strengere straffe for vold.

Regeringens holdning er, at kriminalitetsbekæmpelse skal baseres på en nuanceret og afbalanceret indsats, som tager udgangspunkt i en flerhed af initiativer, ikke bare på det retspolitiske område, men også gennem uddannelses-, arbejdsmarkeds-, social- og sundhedspolitiske initiativer.

Det fælles omdrejningspunkt i den koordinerede indsats skal og kan sammenfattes i tre overskrifter: Forebyggelse, konsekvens og ikke mindst ansvarlighed. En indsats mod voldskriminalitet, der ikke rummer væsentlig forebyggende elementer, er en kortsigtet og perspektivløs symptombehandling.

Vi skal med andre ord tage fat, inden nogen kommer ind på en kriminel løbebane. Og der bliver taget fat. Lad mig nævne det fireårige politiforlig, hvor et af de centrale mål netop er at forbedre og målrette den kriminalpræventive indsats.

Et konkret eksempel på denne indsats er den positive udvikling i København, hvor man bl.a. på Nørrebro og Vesterbro har konstateret et markant fald i antallet af sigtelser mod unge udlændinge under 18 år fra 1. halvår 1997 til 1. halvår 1998, en udvikling, der hænger nøje sammen med de målrettede tiltag fra politiets side i samarbejde med frivillige forældre- og fædregrupper og de sociale myndigheder.

Et fantastisk flot resultat: en halvering af antallet af anmeldelser på Nørrebro. Det er et resultat, der er til at tage og føle på, og jeg håber også, at ordføreren for forespørgerne konstaterer de positive resultater. Dem skal man ikke være ked af; dem skal man faktisk være ganske glad for.

Jeg vil også nævne, at vi i snart tre år har haft en særlig kriminalpræventiv pulje under Justitsministeriet, og derfra har vi støttet næsten 100 projekter rundt omkring i landet.

Tværfaglighed og det lokale element i det kriminalpræventive arbejde udgør også fundamentet for det ministerudvalg, som regeringen nedsatte i forlængelse af voldspakken i 1997. Udvalget består af socialministeren, undervisningsministeren og undertegnede. Samtidig har vi etableret et sekretariat, det såkaldte Voldsssekretariat, som løbende følger op på de mange initiativer i voldspakkerne fra 1994 og 1997.

En af de væsentligste opgaver er at styrke det kommunale SSP-samarbejde yderligere lokalt. En kortlægning har i øvrigt vist, at næsten alle kommuner nu har eller er ved at etablere SSP-samarbejde. Det er godt, og det skal styrkes.

Jeg nævner disse ting for at fremhæve, at en lokal forankring er vigtig for en effektiv kriminalpræventiv indsats, og eksemplerne vidner om, at der på lokalt plan er et stort engagement og en spirende lyst til at deltage aktivt i disse ting.

Jeg er glad for at konstatere, at stort set alle i dag, både i den kommunale sektor og heldigvis også i stigende omfang i den private sektor, interesserer sig for at lave kriminalpræventivt arbejde og forebygge kriminalitet. Det er en god udvikling, og det er jeg glad for. Det er en positiv udvikling, som regeringen fortsat vil gøre sit for at støtte op om.

En forebyggende indsats er som sagt et væsentligt led i kriminalitetsbekæmpelsen, herunder ikke mindst i bekæmpelsen af vold. Forebyggelse er det grundlæggende, men det forebyggende kan selvsagt ikke stå alene. Der er på visse områder også behov for at udvise den nødvendige konsekvens i reaktionen over for dem, der ikke vil følge samfundets normer for acceptabel adfærd. Man skal vide, at det ikke er ligegyldigt, hvad man gør, og navnlig, hvad man udsætter sine medmennesker for.

Dermed ikke sagt, at man så at sige kan straffe sig ud af problemerne ved at hæve straffesammene over en bred front.

Fra tid til anden oplever vi imidlertid tilfælde af særlig brutal og rå afstumpethed, der kræver, at også strafniveauet må tages op til overvejelse. Det er bl.a. baggrunden for, at regeringen har taget skridt til at skærpe straffen for bl.a. den groveste vold og ulovlig våbenbesiddelse, som blev vedtaget her i Folketinget inden sommerferien 1997.

En konsekvent reaktion og ikke kun en mærkbar, men også en hurtig reaktion fra samfundets side. Den præventive virkning af straffen er størst, når den iværksættes så kort tid som muligt, efter at forbrydelsen er begået. Desuden vil hurtigere retsforfølgning mindske risikoen for, at gerningsmanden begår ny kriminalitet, inden han mærker reaktionen på den tidligere kriminalitet.

Og sidst, men ikke mindst kan det virke stødende for retsfølelsen, at gerningsmanden kan ses i sit lokale miljø lige efter forbrydelsen, uden at der er reageret fra samfundets side.

Ud fra disse betragtninger har regeringen i voldspakken i 1994 og 1997 opstillet nogle målsætninger for politiets, domstolens og kriminalforsorgens sagsbehandlingstider i voldssager. Jeg vil som tidligere lovet inden udgangen af dette år, og det vil sige i den kommende uge, orientere Retsudvalget om status med hensyn til disse målsætninger.

Konsekvens i form af en hurtig reaktion gør sig også gældende over for de unge. Her er det særlig vigtigt, at politiet i tæt samarbejde med

de sociale myndigheder griber ind med det samme og inddrager forældrene i løsning af problemerne. Også på dette punkt har regeringen sat ind med en særlig indsats. Det har jeg redegjort for over for Tinget så sent som den 19. november i år.

Den forebyggende indsats og konsekvensen i reaktionsmønsteret fra samfundets side over for bl.a. voldskriminalitet hænger i bund og grund nøje sammen med ansvarlighed. Vi har alle et ansvar for, at samfundet indrettes på en sådan måde, at kriminaliteten bekæmpes på effektiv vis, så effektivt som muligt, og at borgerne kan leve så trygt som muligt. For den enkelte handler det om at tage ansvar for sit eget liv med de forskellige forudsætninger, vi hver især har. Samtidig skal vi hjælpe hinanden og ikke mindst hjælpe dem, der ikke har forudsætningerne selv.

Vi politikere har også et ansvar, et stort ansvar, i denne sammenhæng, og der må jeg sige, at Dansk Folkeparti ganske enkelt ikke lever op til sit ansvar. Partiet gennemfører som nævnt i øjeblikket en kampagne under mottoet »Tryghed nu, volden ud af Danmark«. Et kort blik på nogle af de debatindlæg og annoncer, som partiet har fået bragt i pressen som led i kampagnen, viser desværre, at der også er en skjult dagsorden i Dansk Folkepartis kampagne.

Det er jo ikke kun volden, som man ønsker ud af Danmark. Det er undertonen, der ligger i kampagnen. Jeg finder det direkte uansvarligt at føre udlændingepolitik under falsk varemærke. Det eneste, man opnår, er en polarisering i befolkningen, hvor en minoritetsgruppe hænges ud som hovedansvarlig for voldskriminaliteten i Danmark, og det er et forvrænget billede af situationen.

Når man i samme kampagne hævder, at voldskriminaliteten stiger, og at frygten for vold lurder om det næste gadehjørne, så driver man reelt stemmefiskeri mod bedrevidende og tager befolkningen som gidsel i en afsporet fremstilling af virkeligheden. Ja, og Folketinget oplever nu også at blive gidsel i kampagnen, fordi vi så kort tid efter, at vi den 19. november 1998 havde debat om netop samme emne, skal have den igen, alene fordi det er et led i Dansk Folkepartis kampagne.

Rigspolitichefens rapport om vold på gaden, i hjem og på arbejde fra januar i år viser jo netop, at risikoen for at blive udsat for vold er faldende inden for de seneste 10 år, og at det typiske voldsoffer er en yngre mand, der i beruset til-

stand udsættes for vold i et værtshusmiljø, og ikke f.eks. et ældre menneske, en ældre medborger, som vi tit hører om ikke tør vise sig på gaden om aftenen af frygt for at blive overfaldet, som jo også ordføreren for forespørgerne i dag brugte sine indledende bemærkninger til at trække frem.

Faldet i risikoen for at blive udsat for vold skal sammenholdes med, at den anmeldte voldskriminalitet generelt er steget fra 1990 til 1997. Frem til 1994 har der været tale om en stigning på 25 pct. og fra 1994 et fald i antallet af anmeldelser – en glædelig udvikling, som vi vil gøre alt for at kunne fortsætte.

Denne paradoksale udvikling, hvor anmeldelseshyppigheden stiger, men hvor risikoen for at blive udsat for vold reelt falder, skyldes formentlig til dels, at vi er blevet mindre tolerante over for vold og derfor ikke er så tilbageholdende med at indgive anmeldelse som tidligere. Det er en god udvikling. Jeg synes, at det er rigtigt, at vi ikke skal være tolerante over for folk, der har en voldelig adfærd, tværtimod.

Nuancer som disse hører med i det samlede billede af voldskriminaliteten i Danmark. Jeg har talt om ansvarlighed, og heri ligger naturligvis også en pligt til at støtte dem, der udsættes for voldskriminalitet – ofrene. Jeg vil derfor nævne, at jeg har taget skridt til at etablere et landsdækkende net af offerrådgivninger. Formålet med ordningen er, at der skal være en frivillig, uafhængig og lettilgængelig mulighed for støtte og vejledning, hvis man har været udsat for en forbrydelse. Der er nu udpeget og uddannet kontaktpersoner i alle landets politikredse, og de første offerrådgivninger forventes at begynde deres arbejde omkring nytår.

Vi har også iværksat et nyt og bredere forsøg med mægling i konflikttråd. Forsøget er navnlig tænkt som en hjælp til offeret, der kan møde og få talt ud med gerningsmanden. Samtidig vil mæglingen kunne bidrage til at ansvarliggøre gerningsmanden over for sine handlinger.

Samlet er sagen altså den, at også med hensyn til bekæmpelse af voldskriminalitet er regeringen sit ansvar bevidst og har vist, at der ved en massiv indsats, der bygger på både forebyggelse og konsekvens, kan nås resultater.

Lad mig kort her til sidst oprids disse initiativer. Regeringen har bl.a. skærpet straffen for den groveste vold ved fremsættelse af forslag i Folketinget, og det er vedtaget. Det samme er skærpet straf for ulovlig våbenbesiddelse, og

der er etableret flere pladser på særlig sikre sociale afdelinger for unge.

Der er desuden iværksat en bred indsats på det sociale og kriminalpræventive område. Det dækker over en lang række målrettede initiativer i forhold til kriminalitetstruede børn og unge, f.eks. opsøgende arbejde på gadeplan, fast støtteperson og udformning af individuelle handlingsplaner, så en uhensigtsmæssig adfærd effektivt kan stoppes.

Endelig er der nedsat et ministerudvalg vedrørende initiativer mod vold og etableringen af et sekretariat for udvalget, nemlig Voldssekretariatet. Der er afsat 100 mio. kr. årlig i årene 1998 til og med år 2000 til gennemførelse af disse initiativer.

Også for ofrene for kriminalitet er der taget flere initiativer. Regeringen har bl.a. udvidet ofrenes adgang til at få beskikket en bistandsadvokat, udvidet adgang til at tilkende ofrene for særlig grove forbrydelser en økonomisk godtgørelse for tort, taget skridt til etablering af et landsdækkende net af offerrådgivere og iværksat et udvidet forsøg med mægling i konfliktråd.

Og med hensyn til kriminalitetens omfang kan vi konkludere, at risikoen for at blive udsat for vold ikke er stigende, og at Danmark også på dette område er et trygt land at leve i.

Det er regeringens klare opfattelse, at de iværksatte initiativer vil yde et godt bidrag til at dæmme yderligere op for yderligere vold og kriminalitet i det danske samfund, og jeg er overbevist om, at det også i fremtiden vil være muligt at samle et bredt politisk flertal og bred politisk støtte til regeringens fortsatte indsats mod voldskriminaliteten, en indsats baseret på et ansvarligt og sagligt fundament uden proportionsforvrængning og uden populisme.

Forhandling

Peter Skaarup (DF):

Jeg vil takke for justitsministerens beretning og svar på forespørgslen her.

Jeg synes jo nok, at selv om justitsministeren har sagt, at Dansk Folkeparti fører udlændingepolitik under falsk varebetegnelse, og at den utryghed, som nogle mennesker har, slet ikke har grund i virkeligheden, så viste justitsministerens besvarelse, at det er noget, regeringen også spekulerer på, og den tryghed, som vi ger-

ne skulle have i befolkningen, også er noget, regeringen tænker på at forbedre.

Så selve den lange besvarelsestale fra justitsministerens side synes jeg viser, at det måske ikke er helt forkert, at vi tager en debat i Folketinget om voldskriminaliteten som helhed.

Så er det, som om vi skal opleve en konkurrence, bl.a. fra justitsministerens side, men også fra fru Margrete Auken og andre, ikke her i dag, men i medierne i forbindelse med den kampagne, som Dansk Folkeparti har startet. Den konkurrence handler simpelt hen om at fortælle, at der sandelig ikke er ret meget voldskriminalitet i Danmark, og at det er helt ubegrundet, hvis der er nogen, der føler frygt for at blive overfaldet eller slået ned.

Der vil jeg så bare have lov til at sige i al tilfærdighed, at hvis man ser på antallet af anmeldelser fra 1996 til 1997, viser det meget tydeligt, at der på en række områder er en stigende kriminalitet. Lad mig bare tage volden. I 1996 var der 8.589 anmeldelser, og i 1997 var der 8.734, altså en stigning i volden. Der var en stigning på 12 pct. i antallet af anmeldte voldtægter, 388 i 1996 og 435 i 1997.

Jeg synes ikke, vi i den debat så voldsomt meget skal komme ind på tal, og derfor synes jeg heller ikke, at det klæder justitsministeren ligesom at bagatellisere og sige, at det er en nedadgående tendens. Uanset om det måtte være sådan, at der var en lille nedadgående tendens eller en lille opadgående tendens, er problemet i sin kerne ikke tallene og ikke tendensen lidt op eller lidt ned, eller meget op eller meget ned. Det, det drejer sig om, er, at der er en utryghed, og at én voldsforbrydelse er en for mange, og det er sådan, befolkningen føler det. Det er sådan, vi herinde på Christiansborg bør se på det, at vi må gøre alt, hvad der står i vores magt, for at bekæmpe den kriminalitet, vi ser inden for voldsområdet. Specielt det lægger Dansk Folkeparti meget vægt på.

Så siger justitsministeren, at nu kan vi jo lave de her konfliktråd. Det er ligesom en stor del af den mulighed, der ligger for ofrene og deres familier, at ofrene i et konfliktråd skal tale med gerningsmanden og finde ud af, at det, som gerningsmanden gjorde, måske ikke var så godt. Og der vil jeg altså sige til justitsministeren, at det ikke er noget, man kan byde særlig mange ofre at skulle snakke med den gerningsmand, der måske har overfaldet pågældende eller voldtaget pågældende, eller tage et møde

med pågældende gerningsmand og tale de her ting igennem.

Det viser tendensen jo også i de forsøg, der har været, og det tror jeg ikke at der er særlig mange ofre der er interesseret i. Det viste sig faktisk i den forsøgsperiode, der blev lavet, at det var ganske, ganske få konfliktråd, der overhovedet blev gennemført. Så løsningen med at lade ofret, der er blevet overfaldet, tale med sin overfaldsmand, tror vi ikke meget på i Dansk Folkeparti som noget særlig godt initiativ i kriminalitetsbekæmpelsen.

Et af de problemer, vi også ser på retsområdet, er, at man oplever tilfælde, hvor det er tydeligt for enhver, at befolkningens retsbevidsthed bliver trådt under føde. Lad mig nævne et eksempel, nemlig rockeren Jønke, som lige er blevet løsladt for sin forbrydelse, sit drab i sin tid, 14 år tilbage. Han fik 16 års fængsel for mordet, han begik, men han fik altså lov til at komme ud efter de 10, vel vidende at i den periode, hvor han har siddet inde, har han gang på gang været ude og fortælle om sine mange aktiviteter på skoler, på institutioner, gymnasier osv., og det har selvfølgelig været til stort raseri for de mennesker, der har været i kontakt med de ofre, der har været inde i billedet i forbindelse med rockerkrigen som helhed.

Kendsgerningerne er jo, at mistanken om, at bl.a. Jønke i sin fængselstid har været medvirkende til at være bagmand bag den rockerkrig, vi så, og som krævede mange ofre, er stor. Det er altså undergravende for befolkningens retsbevidsthed, for det første, fordi han kommer ud så lang tid før tiden, og for det andet, fordi han tager rundt og fortæller om sine meritter på alle mulige skoler og institutioner rundtomkring. Det er sådan nogle ting, der er undergravende, og derfor bør regeringen forstå, at der er et klart ønske i Folketinget om – måske ikke hos regeringen, men hos et stort mindretal – at der skal strammes op på det her område.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Jeg kan kun beklage, at hr. Skaarup ikke hører efter, hvad det er, jeg siger. Når jeg taler om ofrene og den store indsats, der nu bliver gjort i forhold til ofre for kriminalitet, så trækker hr. Skaarup alene et eksempel frem fra den store initiativpakke, nemlig konfliktrådet, og siger, at det er det store bærende i hele regeringens offerpolitik.

Nej, det er det ikke. Det bærende er den retsstilling, som offeret har fået. Offeret har i dag

mulighed for at få en bistandsadvokat til at føre sin sag og være med i forløbet, når der føres en straffesag mod gerningsmanden, sådan at offeret har den retsstilling, at der er en på hans eller hendes side, der kan støtte, og som forhåbentlig i stigende omfang kan sikre, at spørgsmålet om erstatning bliver taget op i forbindelse med straffesagens førelse, sådan at det også bliver afklaret.

Og vi har udvidet adgangen for offeret til at få erstatning for tort, sådan at man ikke alene kan få dækning for de faktiske omkostninger, der er forbundet med at være offer for volds-kriminalitet, men også kan få erstatning for den tort, der er forbundet med det.

Og vi er i gang med at oprette et landsdækkende net af offerrådgivere, hvor det danske politi bliver fundamentet, og der er nu gennemført en uddannelse af folk i samtlige politikredse, som har været med til at starte det op. Og det er rigtigt, at vi også har igangsat et forsøg med konfliktråd, men det er ikke det, der er det bærende.

Men jeg synes, det med al tydelighed fremgår, at forberedelsen af denne debat fra hr. Peter Skaarups side har været sparsom, for ellers ville en enkelt sag som den, der knytter sig til den enkelte person, ikke have fyldt så meget i hr. Skaarups tale.

At tænke sig, at man kommer her i Folketinget og vil have behandlet en sag om en enkelt person og bruger sin taletid på dét, når det drejer sig om noget så vigtigt og så fundamentalt som kriminaliteten i vores samfund! Jeg synes, hr. Skaarup godt kunne have sparet Folketinget for den måde at tage ordet på.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg havde egentlig forstået, at det var en forespørgselsdebat om volds-kriminalitet, men nu forstår jeg på hr. Peter Skaarup, at det er en forespørgsel om ytringsfrihed, og så vil jeg godt have, at vi fra Dansk Folkeparti får en klar konklusion på indlægget: Hvad er det egentlig, der foreslås? Foreslås der, at folk, der tidligere er straffet, ikke må tage rundt og holde foredrag? Er det det, forslaget går ud på?

Jeg synes, nogle af de foredrag har været udtryk for en udsøgt mangel på smag, og jeg kunne aldrig selv drømme om at arrangere en række af de foredrag, og jeg kunne aldrig selv drømme om at være med til dem, men derfra og så til at forhindre skoler og institutioner i at

arrangere de foredrag, de ønsker, er det den måde, volden skal bekæmpes på?

Jeg synes, vi mangler en konklusion på det eksempel, som der blev brugt så meget tid på, og det vil jeg godt opfordre til at vi får.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Til justitsministeren vil jeg sige: Det er da rigtigt, at der er blevet sagt andre ting end lige det om konfliktrådene, men jeg tror, det er stødende for mange ofre og også for befolkningen at høre, at et af de initiativer, som regeringen vil sætte i gang, går ud på, at offeret skal møde sin gerningsmand. Det er ikke noget, der batter noget som helst; det har tværtimod en negativ virkning i befolkningen at høre, at det altså er en af de ting, som regeringen forventer skal kunne nytte noget som helst. Efter min opfattelse nytter det intet som helst.

Så siger hr. Søren Søndergaard, at det er et spørgsmål om ytringsfrihed.

Jamen spørgsmålet er, om det er rimeligt, at hærdede forbrydere som Jønke, der har myrdet et menneske, skal farte rundt, mens han burde sidde bag lukkede døre bag fængslets tykke mure, skal farte rundt og holde foredrag for skolebørn, gymnasieelever og andre. Er det rimeligt, at hærdede forbrydere turer rundt på den måde?

Og er det rimeligt, at Blekingegadebandens Torkil Lauesen fra Københavns Universitet farer rundt og fortæller om en forbrydelse, som han muligvis selv begik, men hvor ingen har fundet ud af, om det var ham, der begik den, eller hvem det var, for der var aldrig nogen, der blev dømt for det mord på politibetjenten i sin tid? Synes hr. Søren Søndergaard, det er rimeligt? Det synes vi i hvert fald ikke i Dansk Folkeparti.

Og så vil jeg afslutningsvis sige til justitsministeren, at det her drejer sig om noget, som bl.a. statsministeren selv var inde på i sin nytårstale den 1. januar 1997, hvor han sagde: »Lad mig sige det, så det ikke kan misforstås: Vi vil ikke finde os i det, vi vil den vold til livs.«

Og justitsministeren var dagen efter i samklang med dette, da han kom med sin udtalelse om, at nu var det også vigtigt, at vi fik hævet strafferammerne for den grovere volds kriminalitet, specielt i §§ 245 og 246 i straffeloven.

Hvad er der sket siden? Regeringen har ikke hævet de strafferammer.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Meget kort tid efter statsministerens nytårstale nytårsdag 1997 blev der forelagt en samlet handlingsplan imod volds kriminaliteten i Danmark her i Folketinget, hvori der jo også indgik en skærpelse af straffen, når det drejer sig om grov, brutal og meningsløs vold, og den blev vedtaget af Folketinget.

Det var før hr. Peter Skaarup blev medlem af dette Ting, men det forhindrer ham jo ikke i at søge viden hos de partifæller, som også var medlemmer af Folketinget på daværende tidspunkt. Og hans parti stemte faktisk for den lovgivning, som betød en skærpelse af straffen for den grove og brutale vold: Dér, hvor der tidligere ville være givet en fængselsstraf på over et år, skulle man gennemsnitligt skærpe dommen med cirka et års ubetinget frihedsstraf ekstra.

Det er, som om hr. Skaarup mener, at al lovgivning først startede, da hr. Skaarup blev medlem af Tinget i marts måned i år, og det er jo ikke tilfældet.

Så skal jeg sige om konfliktrådet: Det er sådan, at det både for gerningsmanden og for offeret er frivilligt, om man vil deltage i en konfliktrådsløsning. Der er ikke nogen, der bliver presset til noget. Det er et forsøg, vi vil lave, fordi mange ofre har fortalt, at når kriminaliteten er begået, har de et behov for at møde deres gerningsmand for at få at vide, hvorfor de skulle være hans offer.

Det er altså med baggrund i et ønske fra mange ofre, vi opretter den institution. Men der er ingen, der på nogen måde vil blive tvunget ind i konfliktrådsinstitutionen. Det er noget, både offeret og gerningsmanden frivilligt skal deltage i. Og jeg synes, vi skal afprøve det, for der er gode erfaringer fra andre lande, bl.a. fra Norge, og nu tager vi initiativet, men vi gør det alene på forsøgsplan, og så vil vi vende tilbage og redegøre for resultatet af det. Så det synes jeg man skal opfatte som et forsøg.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Til hr. Peter Skaarup vil jeg sige: Der er jo mange ting, der er stødende, men som alligevel er lovlige. F.eks. har det da virket utrolig stødende på mig, at hr. Peter Skaarups tidligere partiformand, Mogens Glistrup, tog rundt omkring i landets forsamlingshuse og meddelte den undrende offentlighed, at muslimer yngler som rotter. Det har da været utrolig stødende for mig, men jeg kunne aldrig nogen sinde drømme

om at foreslå, at han ikke skulle have lov til det – aldrig nogen sinde!

Så hvad er det egentlig, hr. Peter Skaarup foreslår? Jeg forstår det ikke rigtig, for jeg fik ikke fat i svaret.

Er det et forbud mod, at »forhærdede forbrydere«, som hr. Peter Skaarup siger, ikke skal have lov til at optræde i forsamlings, hvor de er inviteret til at tale? Er det det, der er forslaget?

Eller er forslaget, at de ikke skal have lov til at skrive kronikker i aviserne? Virker det ikke stødende, at forhærdede forbrydere skriver artikler i aviserne, som bliver læst af såvel mænd som kvinder og børn? Er det ikke groft stødende, og er forslaget, at det skal de ikke have lov til?

Eller er der i virkeligheden ikke noget forslag? Er det bare lidt varm luft uden nogen konklusion?

Jeg synes, hr. Skaarup skal komme med konklusionen.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Med hr. Søren Søndergaard kan man jo altid diskutere, hvad der er stødende, men jeg mener, at det er stødende, når Torkil Lauesen fra Blekingegadebanden og Jønke farer rundt og holder foredrag om deres dybt kriminelle fortid; det mener jeg er stødende.

Jeg mener også, det er stødende, at hr. Søren Søndergaard og andre var medvirkende til at opretholde et regime i Østeuropa, der knægtede menneskerettighederne, fængslede folk ubegrundet og sendte folk til Sibirien osv. så sent som for 10-15 år siden.

Derfor kan man altid diskutere, hvad der er stødende, men jeg tror altså, det er stødende for befolkningens retsbevidsthed, at Jønke og Blekingegadebanden tror, de kan rende rundt og fortælle, hvad der er ret og vrang i samfundet, hvor det i virkeligheden burde være sådan, at de burde have fået en langt hårdere dom, end det var tilfældet i sin tid.

Men det kan vi ikke ændre ved, og dér er hr. Søren Søndergaard og jeg uenige, så det tror jeg ikke vi får meget ud af at debattere ret meget mere, men vi kan godt gøre det for min skyld.

Det, som Dansk Folkeparti vil med denne debat, er at kaste lys over, at der er en alvorlig kriminalitet i samfundet, og at der er mennesker her i landet, der føler sig utrygge ved den meget grove vold, som vi i mange tilfælde ser.

Og dér kan man så slå hinanden i hovedet med statistikker om, hvorvidt den er meget eller kun lidt stigende, men den er der, og der er utryghed, specielt blandt ældre mennesker og specielt efter mørkets frembrud, og det skal vi bare forholde os til som politikere og lad være med at diskutere, om den er lidt stigende eller lidt faldende.

Så vil jeg også godt sige, at det, vi ville med denne debat i dag, var, at vi meget gerne med debatten kunne få sagt, at der skulle gives øgede bevillinger til politiet for at sikre en højere grad af tryghed ude i de lokale miljøer. Men der er altså partier herinde, der føler sig bundet af et politiforlig, og som derfor ikke kan gå med til det, og derfor bliver udgangen på vores debat altså, at vi vil kræve nogle højere strafferammer, for det er noget, vi kan komme igennem med blandt en stor del af partierne, så det er vores mål med debatten i dag.

Formanden:

Hr. Søren Søndergaard for en sidste kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg synes sådan set, at vi fik sat fint på plads af hr. Peter Skaarup, at det er Dansk Folkepartis opfattelse, at det er stødende, at nogle folk kan rende rundt og sige, hvad der er ret og vrang her i samfundet. Og det vil sige, at denne diskussion altså handler om ytringsfriheden og om, at ytringsfriheden skal sættes under angreb.

Men ytringsfriheden handler jo altid om at give nogle andre retten til at sige noget, som man selv er dybt uenig i, og som man eventuelt finder stødende. Det handler jo ikke om ytringsfriheden for én selv. Alle kan jo blive enige om, at de, der mener det samme som én selv, skal have lov til at udtale sig. Ytringsfriheden er jo først interessant, når den gælder andre synspunkter og holdninger.

Men ifølge Dansk Folkeparti skal folk altså ikke have lov til at rende rundt og sige, hvad der er ret og vrang her i samfundet.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Hr. Søndergaard mener åbenbart, at det er helt fint, at hærde forbrydere, der sidder i fængsel, tager ud og fortæller den glade ungdom, at det er helt fint at begå hærværk og mord og ud-

øve rockervirksomhed – for det er man jo sluppet godt af sted med – og at man sagtens, mens man sidder i fængsel, bl.a. kan komme ud og fortælle de ting til unge mennesker.

Det mener jeg er stødende, og jeg tror, at et meget stort flertal i befolkningen vil betragte det som meget stødende og meget uheldigt, at der er sådan nogle tilstande. Og dér er det altså, jeg efterlyser, at regeringen strammer op på sådan et område som det her og siger til de myndigheder, der håndterer det her, at man altså ikke vil acceptere, at hærdede forbrydere render rundt på gader og stræder og fortæller den slags ting.

Og vi mener, at man skal stramme op omkring udgange, for en rocker som Jønke burde ikke have haft udgang nogen som helst af de gange, hvor formålet var at fortælle unge mennesker om hans hærdede kriminalitet i hans kriminelle fortid.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Diskussionen mellem hr. Søren Søndergaard og hr. Peter Skaarup har været lidt forvirrende, men skal jeg forstå hr. Peter Skaarups sidste indlæg på den måde, at når man er prøveløsladt, må man heller ikke sige noget? For det sidste eksempel, Torkil Lauesen fra Blekingegadebanden, er jo prøveløsladt, og er det så sådan, at man heller ikke må sige noget i den sammenhæng? Eller hvad er det, hr. Peter Skaarup rent faktisk mener? Er det sådan, at hvis man har begået en forbrydelse, må man ikke tale i offentlige forsamlinger? Eller hvor er det, hr. Peter Skaarup vil hen med den ekstrastraf, der skal lægges ovenpå?

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Der er to ting, jeg gerne vil spørge hr. Peter Skaarup om, og den første er: Var det ikke mere passende, om hr. Peter Skaarup følte det stødende, at borgmestre i borgerligt ledede kommuner og skoleledere og andre folk, der har med unge mennesker at gøre, inviterer de pågældende personer til at holde foredrag? Var det ikke det, forargelsen skulle rette sig mod?

Og det andet spørgsmål er: Hvad med personer, som er blevet dømt og straffet, og som har udstået deres straf og omsider, efter 12 eller 14 eller 16 år, kommer ud i samfundet? Må de heller ikke have lov til at sige noget?

For sagen er jo, at uanset hvor lang en straf man får, kommer man i Danmark altid ud på et eller andet tidspunkt, når straffen er udstået.

Og da vi ikke har indført dødsstraf i Danmark, og det håber jeg da heller ikke Dansk Folkeparti vil foreslå, så kommer disse personer jo ud på et eller andet tidspunkt; så har de efter Det Radikale Venstres opfattelse udstået regnskabet med samfundet, og så må de også have lov at have den ytringsfrihed, som vi andre har.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Jamen det kan udvikle sig til en lang diskussion om, hvad der stødende, og hvad der ikke er stødende.

Det, vi bare vil holde fast ved i Dansk Folkeparti, er, at når vi har en situation, hvor en hærdet kriminel, som burde sidde bag tremmer, og hvor der rundt omkring i Danmark er en opfattelse af, at han sidder altså inde, fast inde, han har begået et mord, han skal sidde inde, så er det altså stødende for vores retsbevidsthed herinde. Og det er et område, hvor vi lovgivningsmæssigt kunne gribe ind og sige: Vi vil altså ikke acceptere, at den mand får lov til at gå ud, mens han sidder i fængsel.

Det har regeringen ikke villet. Efter gentagne henvendelser fra borgerlige partier herinde om at få den sag gjort klar og på plads, har regeringen ikke villet det, og vi synes, det er uacceptabelt, at man ikke fra regeringens side kan udstede nogle langt hårdere retningslinjer for de udgange, som Jønke har benyttet sig af.

Så siger jeg derudover, at efter at Jønke nu er kommet ud, hvad jeg begræder er sket, og efter at det ikke lykkedes f.eks. at idømme Blekingegadebanden en kollektiv straf – et emne, som vi skal debattere senere på dagen – for mordet på en politimand i sin tid, så er det, jeg siger, at de personer, der nu har udstået deres straf, jamen de skal da have lov til at udtale sig om, hvad de vil.

Men det er stadigvæk stødende for min retsbevidsthed og for manges retsbevidsthed i Danmark, at de, der burde have haft den ekstrastraf, som fru Anne Baastrup taler om, henholdsvis på den ene og den anden måde, får lov til at opføre sig, som de gør, og udtale sig, som de gør.

Vi kan ikke lovgivningsmæssigt gøre noget ved det, det er jeg enig i, men vi kan i hvert fald som politikere tage afstand fra det, og dér ef-

terlyser jeg en afstandtagen, bl.a fra venstrefløj-
jen.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Fru Elisabeth Arnold stillede hr. Peter Skaarup et helt kontant spørgsmål. Nu har FN's menneskerettighedserklæring jo fødselsdag i dag, så jeg vil godt høre: Går Dansk Folkeparti ind for dødsstraf, eller er det et enigt parti, der i givet fald vil skulle udtale sig? Fru Elisabeth Arnold stillede et ganske kontant spørgsmål, og hr. Peter Skaarup svarede ikke på det.

Sagen er jo den, at Dansk Folkeparti gang på gang på gang taler om skærpelse af straf. Men nu har vi helt klart fået påvist, at Dansk Folkeparti ikke mener, at mennesker, der har udstået deres straf, bliver en del af det danske samfund. Hvor langt vil Dansk Folkeparti gå i skærpelse af straffen? Er det livstidsstraf, eller er det livsstraf, der er endemålet for Dansk Folkeparti?

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg forstod på det, hr. Peter Skaarup sagde før, at når folk havde udstået deres straf, skulle de naturligvis ud, men det betyder jo, at personer, som har begået mord, altså også kommer ud efter et vist antal år, og så kan man jo risikere, at de personer fortæller om det, de har gjort for mange, mange år siden.

Så mit spørgsmål er: Hvis hr. Peter Skaarup vil undgå, at personer, som har begået den slags forbrydelser, overhovedet nogen sinde kommer ud, er der jo kun én udvej, og det er simpelt hen at holde dem inde eller kappe hovedet af dem.

Og så vil jeg gerne spørge: Er hr. Peter Skaarup indstillet på at fremsætte forslag om at indføre dødsstraf i Danmark? For det er den eneste måde, hvorpå man kan undgå, at folk overhovedet nogen sinde igen kommer til at tale offentligt.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Nu var fru Anne Baastrup oppe og tolke noget, som skulle være et spørgsmål til mig om dødsstraf. Jeg hørte nu ikke noget spørgsmål fra fru Elisabeth Arnold om dødsstraf.

Men jeg vil da meget gerne svare på det. Dansk Folkeparti mener, at en straf er en straf. Vi går ikke ind for dødsstraf, men vi går ind for livstidsstraffe. Vi har altså oplevet, at en person,

Palle Sørensen, der har begået et firedobbelt mord på Amager og fik en livstidsstraf, er en fri mand nu.

Er det rimeligt over for befolkningens retsbevidsthed? Synes fru Elisabeth Arnold, at det er rimeligt, at en person, der i den grad har forbrudt sig mod dansk lovgivning, er en fri mand og kan opføre sig, som han vil?

Det er en manglende overholdelse af den livstidsstraf, han fik, som her kommer til udtryk, og det er en af de ting, som Dansk Folkeparti ikke kan acceptere. Derfor forstår jeg ikke, at vi ikke kan få lov til at mene det uden at skulle blive skudt i skoene, at vi vil have dødsstraf eller guillotine, eller hvad det nu er.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg synes stadig væk ikke, jeg har fået svar på spørgsmålet, for sagen er jo, at uanset hvor længe folk sidder, kan de altså stadig væk ytre sig, medmindre de simpelt hen bliver slået ihjel. Det er det, hr. Peter Skaarup ikke vil tage stilling til.

En straf kan kun være absolut, hvis den afskærer vedkommende fra fuldstændig at udtale sig. Den situation kan man kun undgå på én måde, og det er ved simpelt hen at indføre dødsstraf. Livsvarigt fængsel løser ikke problemet, fordi der vil altid være en benådning mulighed. Dronningen kan benåde, og der kan altid være en mulighed for at sige, at nu er den person så gammel og vil aldrig nogen sinde gentage sin forbrydelse; derfor kan vi roligt lukke ham ud i samfundet igen. Det er jo det, der er begrundelsen for, at man siger, at folk kan komme ud igen: at man anser det for at være fuldstændig usandsynligt, de nogen sinde igen vil begå en forbrydelse.

Den usandsynlighed kan blive til vished, hvis man indfører dødsstraf. Det har man gjort i Amerika, det gør man i visse andre lande, og jeg har stadig væk ikke fået klart svar på, hvad Dansk Folkeparti vil med dødsstraffen.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Jamen det kan være lidt irriterende, når der er ordførere, der åbenbart ikke hører efter, hvad der bliver sagt. Jeg har én gang sagt, at vi ikke går ind for dødsstraf, men det, der er relevant at tale om her, det er – for at skære det ud i pap – at vi har nogle forbrydere her i landet, som befolkningen hører om via medierne på forskel-

lig vis, som undergraver retsbevidstheden ved at optræde på alle mulige måder i medier, i aviser osv., på skoler, på en måde, der er stødende for retsbevidstheden.

Der mangler vi her i Folketinget, at fru Elisabeth Arnold, fru Anne Baastrup, fru Margrete Auken og andre debattører på det retspolitiske område tydeligt og klart siger, at det er ikke acceptabelt, det, man her ser, at folk, mens de sidder inde, udtaler sig om deres meget grove kriminelle handlinger.

Hvis forbrydere skal have lov til at have udgang – nogle forbrydere skal have lov til at have en udgang – så skal det efter vores opfattelse for det første være folk, der er dømt for meget små forbrydelser, og for det andet skal det være på en måde, hvor man besøger sin familie eller andre relevante personer. Det er ikke med i vores opfattelse i Dansk Folkeparti, at man skal have lov til at gå ud og holde foredrag om sin kriminalitet.

Formanden:

Fru Dorte Bennedsen som ordfører.

Dorte Bennedsen (S):

Problemer om vold og ungdomskriminalitet optager mange mennesker, og det er godt nok, for det er med til at sætte fokus på problemet.

En af samfundets helt grundlæggende opgaver er at sørge for, at borgerne kan være trygge og kan føle sig sikre, og selv om rigspolitiets meget, meget store voldsundersøgelse viser, at volden er stagneret i de senere år, er det ikke nok. Vi må gøre en indsats for at bringe den længere ned.

Skal vi nedbringe kriminaliteten og volden, er vi nødt til at prøve at bremse tilgangen af unge, som kommer ud i kriminalitet. For os er der ikke nogen som helst tvivl om, at den bedste forebyggelse af ungdomskriminalitet er en konstruktiv ungdomspolitik, som giver alle unge mulighed for uddannelse og arbejde. Følelsen af at være kasseret af samfundet og være kasseret af ens omgivelser har ikke nogen positiv indvirkning på unge, som i forvejen har det svært. Disse unge skal hjælpes, så de igen kan blive en del af samfundet.

Det er jo faktisk lykkedes regeringen at nedbringe ungdomsarbejdsløsheden til et historisk lavt niveau, og det er i sig selv forebyggende, at unge kommer i arbejde. Det har formentlig været stærkt medvirkende til, at ungdomskrimina-

liteten er relativt lav her i landet i forhold til mange andre lande.

Men det må vi ikke bruge som sovepude. Vi har stadig for mange unge, som er ude i kriminalitet, og vi har stadig for mange, som fortsat befinder sig i risikogruppen. Over for disse grupperinger er der kun ét middel: En forstærket social indsats kombineret med en tidlig og en meget klar reaktion fra samfundets side.

Men det er også vigtigt at gøre sig klart, at denne opgave kan altså ikke løses af lovgivningen eller af det offentlige alene. Det forudsætter en bred, bred vifte af handlemuligheder byggede på forældrene, på det offentlige, på fritids- og ungdomsklubber, på SSP-samarbejde, på åbne og for de mest belastede unge også på lukkede institutioner.

I 1997 havde Folketinget ved flere lejligheder drøftelser om en forstærket indsats mod vold, og det endte som bekendt med vedtagelsen af voldspakken, som indeholdt indsatser på alle de områder, jeg før nævnte, og hvad der ikke er mindst vigtigt: en indsats til støtte for voldsofferne. Og til gennemførelse af pakken blev der jo afsat 100 mio. kr. om året i fire år.

Initiativerne er nu godt på vej til at blive ført ud i praksis, og vi kan se de første klare tegn på, at indsatsen giver positive resultater, sådan som det også blev nævnt i ministerens tale.

På den baggrund må det mildt sagt vække undren, at Dansk Folkeparti i dette efterår er gået ud i en kampagne om vold med argumenter om, at volds-kriminaliteten er stigende, at det er farligt at færdes på gaden osv., osv.

Når man lytter til Dansk Folkepartis kampagne, er der noget, der tyder på, at partiet er blevet komplet argumenteresistent, at det er fuldstændig uinteresserede i, hvorledes tingene faktisk forholder sig, og at det derfor ikke beskæftiger sig med de oplysninger, det har fået, bl.a. fra politiets store voldsundersøgelse.

Det virker, som om partiet mod bedre viden – og det må være mod bedre vidende i hvert fald, hvis man har læst det materiale, man har fået til rådighed – og ved brug af urigtige oplysninger ønsker – og ved brug af urigtige oplysninger i en forvrænget fremstilling af virkeligheden. Det synes jeg er en ubehagelig form for populisme. Det er til skade for den indsats mod vold, som vi alle er enige om skal ske. Og hvad værre er: Det skaber en unødigt frygt, især blandt ældre mennesker.

Vi skal til enhver tid gøre, hvad vi kan for at nedbringe volden, og derved bidrage til, at folk

kan føle sig sikre og trygge. Dansk Folkeparti går med sin kampagne og sine argumenter den modsatte vej og er derved direkte med til at skabe en frygt i befolkningen, og det er der megen grund til at tage afstand fra.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Må jeg sige til Socialdemokratiets retsordfører, fru Dorte Bennedsen, at det eneste, vi er argumenteresistente over for, er fru Dorte Bennedsens argumenter, fru Anne Baastrups argumenter, hr. Søren Søndergaards argumenter, fru Elisabeth Arnolds argumenter. Vi er ikke argumenteresistente i forhold til det, vi hører rundt omkring, de breve, vi får, de henvendelser, vi får i Dansk Folkeparti, og jeg må klart afvise fru Bennedsens argument om, at det er os, der skaber frygt. Det er at slå budbringeren ihjel, der kommer med budskabet.

Hvad er det for en gang vås? Det er, ligesom vi har hørt det før, men det bider altså ikke på. Volden er i samfundet. Retsusikkerheden lurer, og frygten lurer, og det kan aldrig nogen sinde bebrejdes nogen politiker eller noget politisk parti at bringe et emne på bane, som er meget debatteret rundt omkring, men det er måske ikke gået op for fru Dorte Bennedsen.

Jeg ønsker heller ikke at blive ved med at diskutere procenter, men der er slet, slet ingen tvivl om, at politiet i år har behandlet 18 pct. flere sager om grov vold, end de gjorde i 1997. Det er en stigning, jeg beklager den stigning, men uanset om det er få procent frem eller tilbage, så er det et stort problem for det danske samfund.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Man kan jo godt nogle gange undre sig over politikere herinde, når det er sådan, at de beskylder partier, der taler om, at der ingen som helst tvivl er om, at der er så høj en grad af volds kriminalitet i Danmark, for at være populister, ikke se på kendsgerningerne osv. osv.

Det er altså efter vores opfattelse en urimelig måde, fru Dorte Bennedsen optræder på. Jeg kan opfordre fru Dorte Bennedsen, der siger, at vi ikke læser det materiale, der kommer til Folketinget, til at læse politiets årsberetning for 1997. Det er en af de bøger, Folketinget har fået stillet til rådighed, og der kan vi f.eks. se, at der i 1997 var 531.115 anmeldelser om overtrædel-

ser af straffeloven, og det var en stigning i forhold til 1996 på 0,5 pct.

Altså uanset om fru Dorte Bennedsen kan lide det eller ej, så er det her en kendsgerning, at politiet selv fortæller, at det er en realitet. Hvorfor vi skal bestride sådanne kendsgerninger, fatter jeg ikke.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Jeg havde nu ikke forestillet mig, når jeg brugte ordet argumenteresistent, at fru Pia Kjærsgaard eller andre skulle tro på mine argumenter. Jeg har kendt fru Pia Kjærsgaard for længe til, at jeg er så naiv. Men jeg troede faktisk, at Dansk Folkeparti havde tillid til politiet.

Politiet har lavet en undersøgelse her for et par år siden, der omfatter 25.000 danske borgere, som er blevet spurgt, om de føler, de har været udsat for eller truet med vold. 25.000 danskere er faktisk mange. Af den undersøgelse konkluderer politiet, at volden er stagnerende og svagt faldende.

Jeg synes, det var interessant, at hr. Peter Skaarup kom op med politiet årsberetning, for det bekræfter, hvad jeg siger, at Dansk Folkeparti ikke vil læse ordentligt. Det er rigtigt, at antallet af anmeldelser – og hr. Peter Skaarup taler også i et tidligere indlæg om det – er steget, og godt for det.

Hvis vi sammenligner den årsrapport med politiets undersøgelser, så er antallet af anmeldelser steget, mens antallet af voldstilfælde ikke er steget. Det betyder jo helt konkret, at danskerne finder sig i mindre i dag, og derfor er de mere tilbøjelige til at anmelde. Det synes jeg er godt, så vi får det frem i lyset, så der ikke er for meget vold, der aldrig bliver anmeldt.

Men når hr. Peter Skaarup bruger det som udtryk for, at volden er stigende, er det ikke korrekt, og han kan altså som sagt tage politiets store undersøgelse og se, hvordan den faktiske vold har været. Som sagt er det fint nok, at man anmelder mere. Det synes jeg er glædeligt, for en af måderne, vi kan bekæmpe volden på, er at sige, at vi ikke vil finde os i, at der sker vold, uden at der reageres på det.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Det er, ligesom fru Dorte Bennedsen tager udgangspunkt i, at alle forbrydelser også bliver anmeldt. Det er glædeligt, at der er mange forbrydelser, der bliver anmeldt. Det skal vi så

være glade for, men der er ikke nogen som helst, der kan dokumentere, hvor mange forbrydelser der i virkeligheden bliver begået.

Det, vi bare kan konstatere, når vi færdes rundtomkring i Danmark, er, at der her i landet er mennesker, der er utrygge ved at færdes på gaden, men så sandelig da også for at anmelde forbrydelser. Vi ved jo, at der f.eks. er restauranter rundtomkring i Danmark, der er beskyttet af rockerklubber, og kun ved, at ejerne betaler for den beskyttelse, tør de overhovedet opretholde deres restauranter.

Dér er det altså, jeg godt vil sige til fru Dorte Bennedsen, at medarbejdere sådanne steder jo ikke tør anmelde, hvis de bliver slået ned, eller hvis der opstår kriminalitet i sådan en restaurant eller værtshus. Det tør de ikke, for de er nemlig bange for repressalier, og jeg vil godt efterlyse Socialdemokratiets initiativer på det her område, for dem hørte vi faktisk ikke noget til i Socialdemokratiets ordførertale.

Hvad vil Socialdemokratiet rent faktisk gøre ved det? Hvilke lovforslag vil det komme med?

Karsten Nonbo (V):

Der tales så meget om vold her på Christiansborg, altså ikke at den udøves her på Christiansborg. Man kunne næsten sammenligne det med Voldborg, altså ikke med stedet Voldborg, men vejprofeten hr. Voldborg. Vi har det med volden, ligesom han har det med vejret. Vi taler om volden, han taler om vejret, men begge dele gør stort set, som det passer dem.

For historieskrivningens skyld vil jeg lige minde om, at vi jo ved årsskiftet 1996-97 havde en meget, meget stor debat om vold, hvor statsministeren gik i fjernsynet og sagde, at vi ikke ville finde os i mere vold. Det blev der desværre taget lidt luft ud af. Venstre og De Konservative tilbød så deres assistance med et lovforslag, nr. L 154, men vores forslag om at få skærpet strafferammen for voldskriminalitet lykkedes desværre ikke. Der rasede nogle store orkaner, men i juni måned kom der kun en lille vind ud af det.

Justitsministeren manede til besindighed. Volden var faldende fra 1994 til 1996 med 13 pct., og den grove vold var faldet med 14 pct., men alligevel foreslog han, at der skulle lægges 1 år oven i straffen for den grove vold. Det var en mærkelig konsekvens af den beregning, man lige havde foretaget.

Man blev også enig om, at der skulle forebygges mere, og det skal der altid. Forebyggelse

kan vi simpelt hen ikke få nok af, men den er jo meget svær at måle.

Der blev foreslået bedre vilkår for ofre, og det var alle også enige om. Man ville gerne have oprettet konfliktråd og offerrådgivning, det hørte vi også her i dag, men jeg er bange for, at det måske binder personalet fra politiet mere til stolene, frem for at de kommer ud og opklarer sagerne.

Jeg har for at være lidt grundig, da jeg før har fået at vide, at som ny kan man jo ikke vide alt, sat mig ind i nogle tal, og jeg har også brugt årsberetningen, som hr. Peter Skaarup henviste til. Jeg skal indrømme, at jeg havde regnet med at skulle skose ham lidt, for tidspunktet kunne i hvert fald godt have været bedre valgt, så vi havde fået nogle tal fra 1998 med i forespørgselsdebatten, men vi kan så tage en til.

Jeg vil lige kort nævne tallene for 1996 og 1997. Jeg nævner 1996-tallet og så tallet for 1997: Vold mod tjenestemand 1.318 og 1.488, voldtægt 388 og 435, drab 68 og 88, almindelig vold – inkluderer alt også straffelovens §§ 245 og 246 – er steget med et par hundrede fra ca. 8.600 til ca. 8.800.

Jeg ledte febrilsk, for der måtte da være et sted, det havde hjulpet, og så fandt jeg det. Ha,ha, sagde jeg. § 245, 1. – tilfælde af almindelig grov vold – er faldet fra 603 til 583. Endelig noget, der er faldet, men mit humør holdt sig ikke ret længe, for det viste sig i og for sig, at folk var blevet bedre til at lave den grove vold, for den grove vold var nu blevet til vold med skade. Nedenunder det fald på 20 kunne jeg læse, at der var 34 flere anmeldelser for vold med skade til følge. Så den grove vold var blevet mere kvalificeret grov. Det blev jeg meget ked af at læse. Jeg siger ikke det her for at skræmme befolkningen – og jeg har heller ikke talt så højt – men for at holde mig til realiteterne.

Når det ser sådan ud, har jeg efterlyst en hylde med nogle flere varer på, og jeg må ærlig talt sige, at så må vi genfremsætte lovforslaget fra sidste år om en forhøjet strafferamme, således at der er nogle flere varer at tage af.

Der skal fra Venstres side ikke herske tvivl om, at voldsbekæmpelse er bedst, før gerningsmanden har svinget køllen. Men er det sket, må de øvrige instrumenter træde i kraft. Der må en høj opklaringsprocent til, og den får vi ikke ved at politiet sidder hjemme på kontorerne. Der skal en hurtig retsforfølgning til, der skal en straf til, der kan mærkes, og så skal den falde,

mens voldsmanden kan huske, hvem det var, han slog.

Statsministeren må gerne her om 3 uger sige: Vi fandt os ikke i volden. Vi fandt os ikke i volden. Vi har besluttet at gøre noget.

Det er vi helt med på i Venstre.

Bendt Bendtsen (KF):

Volden i det danske samfund har i særlig grad haft offentlighedens bevågenhed i de senere år. Fru Dorte Bennedsen brugte også noget af sin taletid på at fortælle lidt om, hvem der pustede til ilden og skabte unødigt frygt. Hvem husker ikke statsministerens nytårstale, da vi gik ind i året 1997:

»Ældre mennesker tør ikke tage tog eller bus, fordi de frygter vold og tyveri. Vi bliver rystede, når sagesløse udsættes for vold på gaden. Jeg forstår godt frygten og tænker ofte på ofrene og de efterladte.«

Han sagde også, at vi ikke vil finde os i det, at vi vil den vold til livs, og han lovede politi og retsvæsen stærkere magtmidler i kampen mod dem, som truer og ringeagter menneskeliv.

Nu skal jeg ikke bevæge mig ud i alle statistikkerne, men der er ingen tvivl om, at ser vi det over en længere årrække, har vi haft en markant stigning i antallet af voldssager.

Men det var da rart for en konservativ på daværende tidspunkt, at man nu gjorde en indsats, og det blev jo også fulgt op af justitsministeren i de følgende dage, at der skulle ske en straffeskærpelse. Så alt var godt, lige indtil De Radikale blev taget i ed.

Vi har jo oplevet, at regeringen den ene gang efter den anden har nedstemt konservative forslag, når vi har ønsket skærpelser på det her område. Men hvad skete der så dengang? Der skete ændringer i våbenloven, lov om restaurations- og hotelvirksomhed, så langt, så godt, og det var ting, som vi støttede fra konservativ side. Men det, der var hovednummeret for både statsminister og justitsminister i dagene efter nytårstalen, nemlig en skærpelse af straffen for vold, den bestialske vold, fusede ud sammen med nytårsraketterne.

Vi har godt 8.000 voldssager om året, og den straffeskærpelse, der var tale om, var altså i de rigtig grove voldssager, hvor strafniveauet var over 1 års ubetinget fængsel. Der skulle så lægges 1 år oveni. Vi fandt så ud af, at det var ca. 40 sager om året, det var altså en straffeskærpelse

i ca. 1/2 pct. af voldssagerne. Det var det man mente, når man sagde, at vi ikke skulle finde os i det.

Nu er det ikke sådan, at vi fra konservativ side tror på, at kriminalpolitik alene skal bygges på straf. Det er vigtigt med en præventiv indsats. Det har vi gentagne gange gjort rede for, når vi har holdt taler her i Folketinget, og vi har også bakket regeringen op, hver eneste gang den er kommet med tiltag på området.

Vi kommer jo ikke uden om at tage stilling til straffene for vold, som er utrolig slappe set med konservative øjne. Virkelig grove voldssager giver ofte ganske få måneders fængsel, medens ofrene ofte i årevis må lide efter et overfald, og andre kommer aldrig af med de men, de får.

Derfor er straffen også en klar tilkendegivelse fra samfundet af, hvordan vi reagerer på vold. Vi mener, at straffen for vold bør skærpes, ofrene skal føle, at dette samfund sætter deres lidelser, deres helbred og deres situation mindst lige så højt som hensynet til det menneske, der har forbrudt sig.

Vi ved også godt, at forbrydere ikke bliver bedre mennesker af at sidde i fængsel, men de laver dog ikke ulykker, medens de sidder der, og så virker det præventivt.

Jeg skal på vegne af Det Konservative Folkeparti, Venstre, Dansk Folkeparti, CD og Fremskridtpartiet fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Idet Folketinget konstaterer, at der er behov for en skærpelse af straffene for vold, opfordres regeringen til snarest muligt at fremsætte lovforslag herom. Det gælder specielt den særligt rå, brutale eller farlige vold og volden under særligt skærpende omstændigheder.«
(Forslag til vedtagelse nr. V 14).

Til sidst skal jeg sige om tryghed, at vi fra konservativ side nøje følger det her område. Vi er klar til at forhandle et nyt politiforlig, så der fortsat kan skabes en større tryghed i samfundet. Folk skal ikke være utrygge, som statsministeren talte om i sin nytårstale, men udgangspunktet vil jeg gerne tilkendegive her fra talerstolen i dag er, at disse forhandlinger starter med et uændret budget for politiet, så de kan løse de opgaver, vi har i vores samfund.

Formanden:

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (Se ovenfor). Dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

Anne Baastrup (SF):

Dansk Folkeparti har ét mål, nemlig uanset saglighed i argumentationen at sprede usikkerhed og frygt for det ukendte, og det ukendte i den nuværende kampagne er vold. Denne kampagne skaber frygt, især hos ældre, der bliver bange for at gå ud. Vores samfund taber i værdi, når også ældre bliver bange, og derfor skal vi bruge energi på at bekæmpe kampagnen.

Volden er faldende i Danmark. Uanset hvilken type statistiske undersøgelser jeg har set, er billedet det samme: siden 1994 går det faktisk rimelig godt. Dogmet om, at den grove vold er stigende, kan jeg heller ikke finde belæg for; det drejer sig som bekendt om ganske få sager årlig, og der er ingen målbar stigning. Men det ville nu have været rart, om vi i stedet for at køre ind i Dansk Folkepartis usaglige kampagne i stedet kunne få en debat her i Folketinget om, hvordan vi undgår vold og kriminalitet, for bare ét voldstilfælde er et for meget.

Der er mange tiltag i gang. Senest har SSP-samarbejdet i Køge sat et projekt i gang, hvor unge kriminelle tager rundt i ungdomsmiljøerne og fortæller, hvorfor man skal holde sig på dydens smalle sti. De ved præcis, hvad de taler om, og de kan få de truede unge i tale. Det er den slags initiativer, der forhindrer fremtidig kriminalitet, men det giver jo ikke så gode overskrifter, så det kan vi næppe forvente at Dansk Folkeparti vil forholde sig til.

Andre tiltag som ungdomshuse, weekend-åbent i ungdomsklubber m.v. vil helt givet også forhindre vold, for det er jo som bekendt ledigang, der er roden til alt ondt, og derfor skal vi sætte ind mod den. Men vi voksne skal også vise et ansvar, og erfaringerne fra forældregrupperne i de store byer, der render rundt om natten, er jo gode. Og så skal vi i øvrigt desværre bruge kræfterne på at fortælle den almindelige danske befolkning, at der ikke er noget at frygte, fordi man går på gaden – naturligvis medmindre man er en ung mand, der går sig rundt mellem klokken 3 og 6 om natten, eller selvfølgelig hvis man har en voldelig ægtefælle.

Vi har et stort problem her i Folketinget – i hvert fald de fleste af os – for al den snak om, at volden skal ud af Danmark, flytter fokus væk fra det centrale: at de volds ofre, vi har, ikke får

en optimal behandling. Det ville være rart i stedet at få en debat om dem.

Hvad tilbyder samfundet af bistand? Som justitsministeren sagde i sin tale, er der sket noget, men er det godt nok? Får man hurtigt og tilstrækkelig psykologhjælp? Er der problemer med varigheden af sygedagpengene? Mister man et klip i sin SU? Er erstatningen stor nok, og kommer den tidligt nok? Hvordan skal politiet agere, når et offer vil anmelde et overfald eller en trussel herom? Er der tilstrækkelig imødekommenhed fra politiets side, eller hvad?

Der er mange problemer for ofrene, men de problemer får vi ikke taget fat på, fordi den yderste højrefløj blot er på stemmefiskeri ved at oppiske frygten for det ukendte, som vi så skal mane ned. Det er spild af vores tid.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Til fru Anne Baastrup – og jeg citerer politiets årsberetning 1997:

»Anmeldelser om drabsforsøg er steget 19,2 pct. Vold mod tjenestemand er steget 13,0 pct. Vold generelt er steget 1,7 pct. Voldtægt er steget 12,1 pct.«

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Det, jeg har taget udgangspunkt i, er de samlede tal, som viser et fald i de forskellige typer vold efter straffelovens bestemmelser i §§ 244, 245 og 246. Der er siden 1994 sket et fald og en stagning.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Jeg kan bare konstatere, at SF åbenbart vil benægte fakta, nemlig at der fra 1996 til 1997 er sket en stigning i voldsanmeldelserne, og det er jo bare ærgerligt.

Men som fru Anne Baastrup selv sagde, er det afgørende jo heller ikke, om der er sket et lille fald eller en lille stigning eller et stort fald eller en stor stigning. Det, det drejer sig om, er, at én voldsforbrydelse er en for mange. Det sagde fru Anne Baastrup selv, og derfor er det altså, jeg og Dansk Folkeparti efterlyser, at SF går herop og siger, hvad de vil gøre for at forhindre den volds kriminalitet, vi kan se. Det gælder også Socialdemokratiet, det gælder også Det Radikale Venstre, som med deres blødsødne holdning gennem mange år har nægtet at stramme op på lovgivningen på området og har

været stopklodser for, at vi kunne komme noget af denne vold til livs.

Derfor er det altså også forloren tale, når SF går herop og siger, at volden er faldende. Det tror jeg ikke der er ret mange, der vil nikke genkendende til.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Nu kan jeg forstå, at hr. Peter Skaarup underkender sin formands interesse for tal, og det er jeg selvfølgelig tilfreds med, for så kan vi få en debat om det, der er det interessante.

Jeg påpegede rent faktisk i en stor del af mit indlæg, hvilke muligheder vi har for at forhindre vold og kriminalitet. Det handler bl.a. om, at forældre er deres ansvar bevidst, og at de går ud sammen i grupper om aftenen og natten de steder, hvor de unge er omkring værtshusene. Det handler om tidlig indsats – første gang en kvinde er blevet slået i sit ægteskab, skal hun have et sted at gå hen, og hun skal have rådighed over nogle mekanismer, som kan afværge den fremtidige vold.

Det handler ikke om at sætte den voldelige ægtefælle i fængsel med det samme. Det handler om, at der skal være et beredskab fra samfundets side, der tager problemet alvorligt, og i den situation, hvor manden er flyttet fra hende og alligevel kommer, skal vi have mulighed for at give politiet ressourcer til rent faktisk at give et tilhold, der kan holde. Jeg vil meget gerne sikre, at den pågældende voldsramte kvinde kan få støtte til at komme af med sin frygt.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Jeg syntes bare, det hørte sig til, fordi fru Anne Baastrup selv begyndte at læse nogle tal op her fra talerstolen, og så måtte jeg bevise, at fru Anne Baastrups tal altså ikke er korrekte, ved at henvise til nogle, som er korrekte, og som vel at mærke er fra politiets årsberetning.

Men når det er sagt, kunne vi så ikke bare blive enige om, som fru Anne Baastrup også sagde, at én voldsforbrydelse er en for meget? Vi er komplet uenige med hensyn til måden at løse problemerne på, men det kan vi også godt tage en debat om. Men i hvert fald er én voldsforbrydelse en for meget, og usikkerheden og utrygheden i samfundet er til stede, og det synes jeg også jeg kunne høre af fru Anne Baastrups indlæg. Jeg håber i hvert fald, at det var det, jeg kunne høre, for ellers er der noget,

der er endnu mere galt hos SF, end jeg egentlig havde regnet med.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Man kan jo næsten blive nødt til at tage politiets årsberetning med herop på talerstolen, hver gang man er heroppe, for det er åbenbart nødvendigt for at kunne vise fru Anne Baastrup, hvordan kendsgerningerne er: at volden har været stigende i 1996-97. Men det er stadig ikke det afgørende. Det afgørende er, at SF kommer herop og siger: Jamen nu skal der også gives politiet nogle ressourcer til at kunne imødegå nogle af de tilfælde, hvor der er vold med i billedet.

Jeg synes da, det lyder positivt, hvis fru Anne Baastrup vil være med til at give politiet øgede ressourcer i forbindelse med det politiforlig, som snart skal laves for den kommende periode. Jeg synes, det lyder som en nyhed, hvis SF er villig til at afsætte flere midler, så vi kan få flere politifolk og få en bedre synlighed af politiet ude i lokalsamfundene, for så får politiet jo mulighed for at prioritere anderledes og være synlige i gadebilledet. I Dansk Folkeparti tror vi, at det også kan være medvirkende til at komme af med utrygheden og den grovere vold, for er der oplysning, og er der politifolk til stede de steder, hvor kriminaliteten er stor, er vi nået meget langt. Så det takker jeg da for at SF vil være med til.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Det, jeg taler om, og det, jeg nævnte i min tale, er tallene fra 1994 til dato, og så ikke mere om tal og fru Pia Kjærsgaard. Men jeg kan da forstå, at hr. Peter Skaarup har trukket sin kritik af sin formand tilbage.

Men jeg ønsker også, at vi videreudvikler de muligheder, der er for at tage fat, så snart der sker en eller anden form for vold i ægteskabet. Her er politiet gået i gang med psykologer og andre for at finde ud af, hvordan man tager fat fra starten, og i SF finder vi faktisk, det er meget vigtigt, at man sætter på ressourcer til det, for sagen er den, at SF rent faktisk vil forhindre volden, og hvad er det, Dansk Folkeparti vil? De vil bare sætte voldsmandene ind.

Er det sådan, at Dansk Folkeparti har den politik, der hedder: Efter tre gange er det ind på livstid? Er det det, der skal lægges op til med Dansk Folkepartis forsøgsvis skærpelse af

straffene? Hvor mange år skal en ung, der har slået et andet menneske, sidde bag de stivede gardiner? Og hvad så den dag, han kommer ud, for han får formentlig ikke lov til at få udgang undervejs? Skal han ind igen, hvis han tager ordet i en offentlig forsamling, eller hvad? Hvad er det, Dansk Folkeparti vil?

Jeg havde nogle bud i min tale, men ikke desto mindre begyndte Dansk Folkeparti bare at snakke om noget helt, helt andet. Dansk Folkeparti har jo ikke noget andet bud end at gå ud og sige til gamle fru Jensen: Det er farligt at gå på gaden, stem på Dansk Folkeparti!

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Jamen jeg synes da, vi er ved at nærme os noget positivt fra SF's side, nemlig at SF ikke har afvist det ønske, Dansk Folkeparti er kommet med her i dag, om, at der skal gives flere midler til politiet, så vi i større omfang kan bekæmpe den omfattende kriminalitet, vi ser.

Det ser også ud, som om SF måske vil være positive over for på den konto at få øget opklaringsprocenterne, som vi jo desværre kan se ikke er så høje. Politiets årsberetning for 1997 taler jo om, at desværre bliver kun hver femte forbrydelse, der bliver begået i Danmark, opklaret. Det vil sige, at fire femtedele af strafelovovertrædelserne ikke bliver opklaret, og det er jo et eklatant problem for det danske samfund, at vi har så mange uopklarede forbrydelser, fordi politiet på grund af ressource-mangel må nedprioritere og derfor ikke får opklaret dem.

Kan vi fra SF's side få tilsagn om, at SF i de forhandlinger, der skal være med regeringen om det kommende politiforlig, også her vil argumentere for øgede ressourcer for at øge opklaringsprocenterne?

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Jeg efterlyste hr. Peter Skaarups bud på, hvad Dansk Folkeparti vil, og de vil tilsyneladende stadig ikke noget.

Sagen er den, at Opgavekommissionen nu kommer med et bud på, hvordan man, uden at vi poster flere penge i politiet, rent faktisk kan få nogle flere ressourcer, og det vil SF meget gerne se positivt på. Men hvad med de andre tilbud? Er det sådan, at Dansk Folkeparti er fuldstændig ligeglad med, hvordan ofrene har det? Har Dansk Folkeparti kun ét mål, nemlig

at blive større herinde ved at komme med løgnagtigheder rundtomkring?

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Det synes jeg fru Anne Baastrup bør dokumentere, for det var da en grov påstand: Løgnagtigheder rundtomkring! Og til fru Anne Baastrups meget retoriske, meget populistiske spørgsmål til Dansk Folkeparti om, hvor mange år en ung, der har slået en anden, skal ind og sidde, må jeg sige: Det er dog utroligt!

Man gør altså tingene meget nemme i SF, det må jeg nok sige. Men jeg må simpelt hen afvise fru Anne Baastrup, der påstår her fra Folketingets talerstol, hvor man jo kan tillade sig at sige hvad som helst – man kan ikke engang blive udsat for et sagsanlæg – at Dansk Folkeparti skulle komme med løgnagtigheder. Sådan noget vås!

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Så vil jeg citere fra Ekstra Bladet den 30. oktober 1998 – og jeg undskylder udtrykket, hr. formand:

»Det er noget lort det her, det kan jeg godt se.«

Ordene er Søren Espersens, og Søren Espersen er pressechef for Dansk Folkeparti. Ordene falder, da Ekstra Bladet præsenterer fejlcitater, forkerte kildeangivelser og måske endda opfundne citater fra ham.

Det hele stammer fra Dansk Folkepartis nye antivoldskampagne. I forbindelse med kampagnen har Dansk Folkeparti indrykket annoncer i Ekstra Bladet og B.T., hvor der citeres flittigt fra forskellige avisartikler. Artiklerne er alle om voldssager, og de skal illustrere problemet med den stigende vold i samfundet. Problemet er bare, at Ekstra Bladet bliver citeret for en artikel, der aldrig nogen sinde har stået i bladet.

Formanden:

Fru Pia Kjærsgaard, sidste korte bemærkning.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Det er for nemt, fru Anne Baastrup, det er simpelt hen for nemt. Desværre er den pågældende historie totalt sand; historien er foregået. Jeg synes, det var en græsselig historie. At det så er en sammenskrivning af citater, ændrer jo ikke på forholdene omkring historien, som var en

ganske forfærdelig historie, som fru Anne Baastrup i stedet for burde tage afstand fra.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Jeg kan forstå, at fru Pia Kjærsgaard nu dementerer sin pressechefs udtalelse, men det må hun jo tale med pressechefen om.

Formanden:

Jeg skal her afbryde forhandlingen og udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.00.

Mødet udsat kl. 12.01

Mødet genoptaget kl. 13.00

Forhandlingen genoptoges

Sonja Albrink (CD):

Det er altid godt at få en generel debat om voldsproblematikken i Danmark, men man undrer sig måske lidt over ordlyden i forespørgslen: »volden ud af Danmark«. Justitsministeren var inde på det i sin tale, hvorfor jeg ikke vil komme nærmere ind på det i min ordførertale.

Men lad mig bare få det slået fast med det samme: CD synes, at enhver form for volds kriminalitet i det danske samfund er uacceptabel.

Vi ønsker også at være med til at skabe tryk i befolkningen, og vi ønsker, at voldsmand bliver straffet hurtigt og effektivt, og at man tager de nødvendige sociale og kriminalpræventive initiativer, så vi undgår, at nogle i vores samfund udvikler sig til et voldssamfund.

Dette er faktisk en meget vigtig politisk opgave, men den kræver, at man indretter indsatsen ud fra nogle nuancerede beskrivelser af problemstillingerne. Det hjælper ikke bare at råbe op, fordi man tror, man er populær.

Det ligger også i forespørgslen, at Dansk Folkeparti ønsker, at regeringen skal tage initiativer, der skaber en større tryghed i samfundet. Hvis dette virkelig var et velment ønske, forstår man måske ikke, hvorfor Dansk Folkeparti på et usagligt grundlag og gennem en udtalt debatforplumring medvirker til at forøge en i forvejen stigende utryghed i befolkningen.

Som eksempel kan man jo fremhæve en pressekampagne i oktober, hvor det viste sig, at

Dansk Folkeparti brugte ældre og ikke særlig aktuelle voldsepisoder i deres argumenter.

Når disse voldsdebatter er på deres højeste, bliver man bombarderet med tal, der alt afhængigt af øjnene, der ser, giver både det ene og det andet billede af udviklingen i samfundet. Prøv dog at abstrahere lidt fra disse tal, uanset hvilken tendens de så viser!

Medierne beskæftiger sig meget med vold, og herigennem kan man godt få det indtryk, at voldsproblemet er stigende. Og når man taler med erfarne politifolk, får man at vide, at de mennesker, der frekventerer byernes nattevild, generelt optræder mere aggressivt end tidligere. Disse ting bliver man altså nødt til at lytte til. Det er noget, der optager befolkningen, og så bliver man også nødt til at forholde sig til det.

Der er taget nogle ganske fornuftige initiativer med vedtagelsen af voldspakken, men i CD kunne vi godt tænke os at gå lidt videre. Det præventive arbejde, den hurtigere sagsbehandlingstid og opfølgningen over for unge voldsmand skal fastholdes og videreudvikles. Gerningsmændene skal straffes hurtigt og effektivt, det skal der ikke herske nogen tvivl om. Det gør altså heller ikke noget, hvis domstolene i højere grad også anvender den tunge ende af straffesammerne og i øvrigt griber til varetægtsfængsling af voldsmand. Det kan ikke være meningen, at ofrene skal kunne møde gerningsmanden på gaden umiddelbart efter en volds episode.

Vold har dog vidt forskellig karakter. Vold foregår i familier, og den foregår på arbejdspladser, i offentlige institutioner, på gaden og mange andre steder, og voldsudøvere er af forskelligt køn og forskellig alder og baggrund. Og derfor må indsatsen mod vold også tage udgangspunkt i disse forskelligheder. Det er et selvbedrag, hvis nogen forestiller sig, at voldsproblemer løses ad retspolitisk vej alene.

Eksempelvis kan man fremhæve gadebänder, som efterhånden er ved at være et erkendt og synligt fænomen i Danmark. Denne gadebåndekultur giver sig bl.a. udtryk i vold og anden form for kriminalitet. Dette problem løses desværre ikke kun med straf. Jeg skal ikke gøre mig klog på, hvilke mekanismer der danner grobund for gadebänder, men jeg forestiller mig, at medlemmerne i disse gadebänder bl.a. savner voksenkontakt.

Om de gadebänder, der består af unge med indvandrerbaggrund, kan man vel godt forestille sig, at der her er tale om nogle unge men-

nesker, der befinder sig i et vakuum mellem to kulturer. Den ene kultur har lidt svært ved at forstå, hvorfor de ikke lever i den, og den anden kultur har de derimod svært ved at blive optaget i. Derfor skaber de deres egen fælles identitet i disse gadebänder, og de bliver derved en del af samfundets problem.

Skal man det til livs, bliver man altså nødt til at bruge andre virkemidler end straf, bl.a. at inddrage de erfaringer, som man visse steder lokalt har gjort, f.eks. at ansætte en specialkonsulent og etablere frivillige forældrenetværk.

Voldsproblemerne skal tages alvorligt, og det er derfor også vigtigt, at regeringen til stadighed holdes i ørerne, således at bekæmpelsen af vold bliver prioriteret endda meget højt.

Elisabeth Arnold (RV):

Dansk Folkeparti har stillet det meget udmærkede spørgsmål til justitsministeren: »Hvad kan regeringen oplyse om voldskriminaliteten, og hvilke initiativer agter regeringen at iværksætte for at få volden ud af Danmark og skabe større tryghed i samfundet?«

Jeg synes, at justitsministeren i sin svartale gjorde meget udmærket rede for alt det, der er foretaget allerede på nuværende tidspunkt gennem de to voldspakker, der er vedtaget i Folketinget i 1994 og 1997. Jeg synes også, det fremgik meget klart, at uanset hvordan man fortolker statistikken, er der brug for et meget bredt spektrum af initiativer, der går på det retspolitiske, der går på det politimæssige, der går på det forebyggende, der går på aktiviteter både fra myndighedernes side og fra de involveredes pårørende, deres naboer, lokalsamfundet, frivillige kræfter, foreningslivet, med andre ord en meget, meget bred vifte af initiativer.

Problemet med at skabe større tryghed er måske i virkeligheden nok det allersværeste. Hvem er det, der er mest udsat for vold? Ja, det er, som al statistik viser, unge mænd, der går på værtshus, og som kommer hjem sent om natten og måske har drukket for meget. Og så er det de kvinder, der har voldelige mænd i ægteskabet, og dér er vi tilbage i statistikken igen.

Når voldsanmeldelserne stiger, er det så, fordi volden er steget, eller er det, fordi folk er blevet mere trygge ved at anmelde vold, fordi de ved, at der faktisk bliver gjort noget ved den anmeldelse? Når voldsdommene stiger, er det så, fordi opklaringsprocenten er blevet større, eller er det, fordi kriminaliteten er blevet større?

Statistik er et meget vanskeligt instrument at håndtere, og vi kan næsten alle sammen finde tal i statistikken, som passer i vores eget kram. Jeg skal derfor undlade at gå ind og fortolke statistikken. Det er der flere der har gjort før mig. Men faktum er i hvert fald, at de grupper, jeg har nævnt her, de unge mænd, som går på værtshus, og kvinder i voldelige ægteskaber, er dem, der er mest udsat for vold i vores samfund.

Det, der er gjort, er som sagt, at der er taget en meget bred vifte af forskellige initiativer både af den ene og den anden slags. Men det er naturligvis sådan, at hvert eneste voldstilfælde, der registreres i Danmark, og såmænd også dem, der ikke registreres, er for meget – alt er for meget – men jeg tror ikke, at Dansk Folkeparti, som er forespørgerne i den her debat, kan give opskriften på, hvordan vi fjerner hvert eneste enkelte voldstilfælde i Danmark.

Det er altså ikke noget, vi kan håbe at få som mål. Det er ikke realistisk. Vold har eksisteret i samfundet til alle tider, og den vil fortsat eksistere. Folk kommer op at skændes, folk drikker sig fulde, folk bliver aggressive over for hinanden, og der vil være jalosidramaer, problemer i familien og mange andre ting. Der er grænser for, hvad vi kan forhindre med initiativer fra det offentliges side.

Men vi er fra radikal side meget indstillet på at fortsætte ad den vej, som justitsministeren allerede har beskrevet: med at opmuntre også de frivillige initiativer som f.eks. fædregrupper og andre i lokalsamfundet, som er med til at forebygge bandekriminalitet og til at forhindre, at unge mennesker kommer ud i en kriminel og voldelig løbebane.

Det næste spørgsmål er så, hvad Dansk Folkeparti gør for f.eks. at skabe større tryghed i samfundet. Da må jeg sige, at Dansk Folkeparti tager prisen som den mest hykleriske forsamling mennesker, jeg kender. Det er en sammenblanding af løgn, fejlцитater og manipulation, når Dansk Folkeparti i deres antivoldskampagne bruger gamle lovovertrædelser og rykker dem ind i annoncerne, som om det var forbrydelser, der var sket i går.

F.eks. er der i Ekstra Bladet den 30. oktober 1998 i en annonce beskrevet en reportage, som beskriver en voldsepisode i et københavnsk sydvestkvarter. Artiklen konstaterer, at gerningsmanden er på fri fod. Det er for så vidt korrekt, men det, der ikke står, er, at historien er 3 år gammel, og voldsmanden blev anholdt

få dage efter for senere at blive idømt 9 måneders fængsel.

Det nævner Dansk Folkepartis annonce ikke noget om, og det vil sige, at annoncen er indrykket med det helt specifikke formål at skabe utryghed i lokalområdet. Det blev også kraftigt pointeret af den politimand, som kommenterede annoncen og sagde: Det her er som skabt til at skabe utryghed i vores kvarter. Folk tror, at manden ikke er blevet dømt og stadig væk er på fri fod, og det er jo lodret forkert.

Jeg vil gerne tilslutte mig det citat, fru Anne Baastrup kom med tidligere, og hvor Dansk Folkepartis pressechef rent ud indrømmede, at det simpelt hen var forkert, det, der var skrevet, og at det ikke var nogen god sag.

Så jeg synes ærlig talt, Dansk Folkeparti har gjort deres til at skabe utryghed i befolkningen, og jeg har også en ganske særlig mistanke om, at det har været formålet lige fra starten.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Jeg synes, at Det Radikale Venstre og fru Elisabeth Arnold taler meget uden om problemstillingerne her. Man snakker om, at Dansk Folkeparti vil skabe utryghed og manipulationer, men det, der i virkeligheden er kerneproblemet i det her Folketing, er, at bl.a. Det Radikale Venstre, hver eneste gang vi diskuterer stramninger inden for retssystemet, er modstræbende og negative og altid er imod ændringer, der kan gøre, at den præventive virkning ved de højere straffe, som Dansk Folkeparti og andre partier ønsker, slår igennem, og det er derfor, vi ikke får gennemført højere straffe.

Her vil jeg godt spørge Det Radikale Venstre: Når man ikke vil være med til at skabe en bedre retsbevidsthed, ved at vi får lidt forhøjede straffe i forhold til specielt de grove voldsparagraffer, hvad vil Det Radikale Venstre så? Og hvad er Det Radikale Venstres kommentar til, at det, som regeringen efter statsministerens nytårstale i 1997 lovede, nemlig at der skulle højere strafferammer til, rent faktisk ikke er sket? Statsministeren sagde jo her, at vi ikke vil finde os i volden. Hvad kunne Det Radikale Venstre tænke sig at gøre ved den situation? Kan vi forvente nogle initiativer? Kan vi forvente forbedrede bevillinger til bl.a. politiet, eller er det en by i Rusland for Det Radikale Venstre?

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jamen – og det må jeg sige til hr. Peter Skaarup – det er jo forkert. Det Radikale Venstre har været med og har stemt for samtlige stramninger, der er vedtaget i dette Folketing siden 1993, da den regering, vi har nu, første gang trådte til.

Vi har været med til at skaffe flere penge til politiet, vi har været med til flere politiforlig, og vi medvirker meget gerne til et nyt flerårigt politiforlig. Vi har fra først til sidst været bag den politik, regeringen har ført, så det er løgn, når hr. Peter Skaarup siger, at vi ikke har villet være med til noget.

Jeg synes til gengæld, at det er nemt nok at komme herop og sige, at man bare skal have højere straffe, så hjælper det hele. Vi ved jo udmærket godt, at det, der skal til i indsatsen mod volden, er en bred vifte af initiativer, der både går på det forebyggende og går på det rent kriminalpolitiske.

Det er for billigt bare at sige, at der skal højere straffe til. Erfaringerne fra Amerika viser jo tydeligt, at de høje straffe ikke i sig selv skaffer et voldsfrit samfund.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Det er, som om det er næsten umuligt at trænge ind til Det Radikale Venstre. Hr. Bjørn Elmquist har fået sin indflydelse på Det Radikale Venstres politik, selv om han ikke sidder i Folketinget nu. Han har formået at sørge for, at Det Radikale Venstre, hver eneste gang man spørger om, hvad de så vil, bliver ved med at sige: Jamen vi har stemt for de stramninger, der eventuelt har været.

Problemet er jo, at de stramninger ikke har hjulpet. Der er ikke sket stramninger, der har haft en præventiv virkning, for vi har set, at volden stadig væk er på et højt niveau. Derfor vil jeg godt spørge fru Elisabeth Arnold om et konkret eksempel. Mener fru Elisabeth Arnold ikke, at det er et problem for retsbevidstheden, at vi i den sag, som jeg omtalte tidligere, omkring Elfi Seibert Palmer og hendes søn, kommer til at opleve, at en person, der helt bevidst tæver et andet menneske til døde, kun får tre års fængsel? Mener fru Elisabeth Arnold ikke, at det er et problem for familierne, for ofrene og for samfundet som helhed, at man ser den slags tilfælde, hvor der gives alt, alt for lave straffe?

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Fru Elisabeth Arnold siger, og det har Det Radikale Venstre jo gjort flere gange, at en forhøjelse af strafferammen i sig selv ikke har nogen effekt. Det er vi i Fremskridtspartiet lodret uenige i. Jeg vil gerne spørge fru Elisabeth Arnold, hvordan den holdning harmonerer med, at Det Radikale Venstre sammen med Socialdemokratiet sidder i en regering, der netop har fremsat et forslag, hvor man i forhold til dopingloven nu fordobler strafferammen. Man gør sådan set ikke andet. I lovforslaget sker der ikke andet, end at man fordobler strafferammen.

Hvordan kan Det Radikale Venstre være med til sådan et lovforslag, når Det Radikale Venstre ideologisk mener, at strafferammen ikke har nogen som helst betydning?

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Først til hr. Peter Skaarup: Jeg ved ikke, hvilken straf der ville have været tilstrækkelig, for at familien til den myrdede unge mand skulle have oplevet, at retfærdigheden var sket fyldest. Formentlig ville ingen straf have været hård nok, for at den pågældende familie kunne føle, at forbryderen eller voldsmanden havde fået en tilstrækkelig straf.

Jeg vil gøre opmærksom på, at vi i vores retssystem har medvirken af lægfolk, medvirken af almindelige mennesker, som er med til at bedømme, hvor høj en straf skal være, og hvilken grad af skyld den pågældende person har. Også disse personer, som kommer uden nogen speciel forudsætning, synes også, at den straf, den pågældende fik, var den rigtige.

Jeg ved ikke, hvilken straf der er nok. Men jeg tænker, at muligvis hr. Peter Skaarup mener, at dødsstraf i dette tilfælde ville være det eneste, der ville stille familien tilfreds. Og jeg ved jo, at der er personer i Dansk Folkeparti, som går ind for dødsstraf. Sådan har det jo været, og sådan er det formentlig stadig væk.

Jeg kan ikke sige, hvad der ville have været nok i dette ulykkelige tilfælde. Ingen straf skaffer jo den person tilbage, som er slået ihjel. Ingen straf skaffer vedkommende tilbage.

Og til hr. Tom Behnke vil jeg sige: Jeg medgiver, at strafferammen kan have en betydning for visse typer af forbrydelser, hvor også opdagelsesrisikoen spiller en meget stor rolle, og hvor straffen i form af bøde eller økonomisk

sanktion vil betyde, at man hellere må lade være.

Men her taler vi om vold. Hele denne fore-spørgselsdebat handler om vold. Og jeg tror, at volds kriminalitet er meget mindre forbundet med straffens længde end med de forudsætninger, der er for voldens indtræden, nemlig mængden af alkohol, slagsmål, andre former for aggressiv optræden osv. osv. Det er formentligt de færreste voldsmand, der tænker på, hvor mange år de skal i kachotten, før de stikker den, som de nu er i gang med at slås med, et blått øje.

Voldskriminalitet skal ikke forebygges alene med højere strafferammer, men også med et bredt spektrum af andre initiativer. Det er det, regeringen har gjort hidtil, og vi støtter den i at fortsætte ad den vej.

(Kort bemærkning).

Bendt Bendtsen (KF):

Det er efterhånden imponerende at høre, hvordan Det Radikale Venstre udtrykker sig, lige så snart vi taler om en lille skærpelse af voldsbestemmelsen. Når vi fra konservativ side siger, at vi føler, at voldsparagrafferne trænger til at blive skærpet, så er det netop på baggrund af det gældende ret. Og så kan man jo læse lidt i Ugeskrift for Retsvæsen for at få et indblik i, hvordan det ser ud.

Jeg kan nævne bare kort et par sager i Ugeskrift for Retsvæsen 1997, 608: Tiltalte tildelte en mand tre knytnæveslag i ansigtet med kæbebrud til følge, fængsel i 40 dage. Så er der også en højesteretsdom fra 1993: Tiltalte kastede et ølglas mod person med en sådan kraft, at glasset knustes og tilføjede forurettede flere snitsår, dømt efter 245, hæfte i 30 dage. Så er der en højesteretsdom: Kraftigt kvælergreb på veninde samt slag i hovedet og spark mod kroppen. Kvælergreb henført under 245, for slag og spark under 244, fængsel i 40 dage.

Det er for slapt.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Så var fru Elisabeth Arnold oppe og sige, at Dansk Folkeparti pludselig skulle gå ind for dødsstraf. Jeg ved ikke rigtig, hvor det kommer fra, men det er da helt sikkert, at der er personer i det danske samfund, der går ind for dødsstraf. Det er der ingen tvivl om. Der er sikkert også personer inden for Dansk Folkeparti, blandt vores medlemmer eller vælgere, der går ind for dødsstraf i meget alvorlige situationer.

Hvis der er terrorister, der kaprer et fly og skyder alle passagererne, jamen så kunne man da godt forestille sig, der var personer inden for ethvert parti, der vil gå ind for dødsstraf.

Dermed siger jeg også, at det ikke er sådan, at det står i Dansk Folkepartis partiprogram, at vi går ind for dødsstraf, og derfor forstår jeg ikke rigtig, hvorfor fru Elisabeth Arnold pludselig er interesseret i det. Vi har en generel retspolitisk debat herinde, der handler om den grovere vold og ikke specielt dødsstraf eller deslige.

Men det, jeg godt vil holde fast i, er at prøve at finde ud af, om den ånd, som hr. Bjørn Elmquist havde, og som fru Elisabeth Arnold har ført videre inden for Det Radikale Venstre, med at det politiet, der er de onde, og det er forbryderne, der skal plejes både det ene og det andet sted, stadig væk eksisterer, for så får vi jo altså ikke nogen ændringer i retssystemet her i landet. Det er det, jeg ønsker et svar på fra fru Elisabeth Arnolds side.

Første næstformand (Birte Weiss):

Fru Elisabeth Arnold, og vi går derefter tilbage til ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Den ånd, som hr. Peter Skaarup efterlyser, kan jeg da meget kort beskrive således, og det er for øvrigt nogle principper, man genfinder i den menneskerettighedserklæring, hvis 50-års-dag vi fejrer i dag, at enhver har ret til en fair rettergang, enhver – selv den, der er mistænkt for den værste forbrydelse – har ret til en forsvarer, og ingen kan fængsles uden dom. Bare for at tage et par eksempler.

Søren Søndergaard (EL):

Som debatten har vist, er der i hvert fald to områder i dansk politik, hvor det er lidt vanskeligt at diskutere nogenlunde sagligt. Det ene er udlændingepolitikken, og det andet er straf og vold. Og når man så, som vi har set det i dag i denne her forespørgsel, kombinerer de to områder i en pærevælling, så bliver resultatet jo lidt derefter.

Vi synes, at den kampagne, som Dansk Folkeparti har afsat 1 mio. kr. statsbetalte partistøttekroner til at gennemføre, er usaglig.

Partiet har været fremme med forskellige udtalelser om formålet med kampagnen. Vi har hørt en del af dem i dag, og vi har kunnet læse

dem i pressen. »Volden ud af Danmark – tryghed nu« lyder sloganet.

Spørgsmålet er: Hvem kan ikke blive enige om, at det er godt med tryghed, for hvem ønsker at leve utrygt? Hvem kan ikke blive enige om, at volden skal stoppes? Ingen formentlig. Og derfor må man jo spørge: Hvorfor skal vi diskutere vold og tryghed?

Vi synes ikke, at man skal diskutere det for at tilfredsstille forespørgerne, så de kan fortælle deres partimedlemmer, at de har fået noget ud af millionen. Vi synes, det skal diskuteres for at gøre en indsats for at få stoppet den skrækkampagne, den angstkampagne, den utryghedskampagne, som Dansk Folkeparti – det skal siges – ikke er alene om at stå for.

Vold er noget skidt. Det er noget skidt for ofrene først og fremmest, og det er noget skidt for samfundet. Det er såmænd også noget skidt for voldsforbryderne. Men det er endnu mere skidt, at politikere forsøger at slå plat på et alvorligt problem, især når de løsninger, som de lægger frem, ikke hjælper, men udelukkende skaber øget frygt.

Et citat fra kampagnen lyder: »Vi vil ikke finde os i, at ældre mennesker og andre borgere ikke kan gå på gaderne om aftenen uden at være nervøse for at blive slået ned, truet eller forulempet på anden måde«, hedder det i et indlæg, fru Pia Kjærsgaard havde i Søndagsavisen.

Stillet over for det udsagn må man selvfølgelig spørge: Hvordan tror Dansk Folkeparti, at de forskellige indgreb og stramninger, som partiet mener skal gennemføres, vil gøre det mere trygt for ældre at gå en aftentur?

Selvfølgelig vil hverken øget straf, anonyme vidner eller opdragelsesanstalter til unge gøre det mere trygt. Det vil heller ikke være mere trygt for de ældre i Danmark at vide, at hvis de bliver ofre for et eller andet ubehageligt, så står der psykologer parat, som de kan få støtte fra, og som de kan gøre brug af. Det nytter heller ikke noget at fortælle de ældre, at faren for at blive overfaldet rent statistisk set er minimal. For så længe frygten for overfaldet eksisterer hos den enkelte, så kan nok så mange love og statistikker ikke fjerne den.

Derfor handler det i lige så høj grad om at fjerne frygten. En del af det er den debat, vi har i dag, en del af det er at arbejde for mindre vold, og en del af det er at sætte ind i forhold til de situationer, hvor folk føler frygten. Hvor er det for eksempel?

Ja, et sted, hvor folk føler frygten tydeligt, er på S-togs-stationer og i S-tog. Det er jo ikke tilfældigt. Vi har set en afmanding af S-togs-stationerne. Der er ikke længere folk, der sidder og sælger billetter om aftenen. Der er ikke folk, der billetterer. Vi har også i en overgang, det er heldigvis ændret lidt nu, set manglende kontrol i S-togene.

Resultatet af det har selvfølgelig været mere frygt, som igen har ført til, at færre bruger S-togene om aftenen, især ældre mennesker, hvilket så igen fører til mere frygt, fordi ældre mennesker, der så af den ene eller anden grund behøver at bruge S-togene, føler sig fuldstændig alene blandt fortrinsvis unge mennesker, hvis det er sent på aftenen, og det er måske unge mennesker, der er højrestede, fordi de har været i byen og mere sig.

Hvad er løsningen på det her? Vil højere straf fjerne den frygt?

Nej, løsningen er at ændre den udvikling og skabe en situation, hvor der i en række af de situationer, hvor folk føler frygten, er omgivelser, der gør, at de ikke behøver at føle frygten. Det handler for eksempel om, at vi ved hjælp af nogle af Enhedslistens forslag får ansat nogle flere i den offentlige sektor til f.eks. at være på stationerne, billettere, holde kontorerne åbne på S-togs-stationerne og være i S-togene. Det er det, det handler om. Det vil være med til at modvirke frygten.

Jeg ved ikke, om det vil fjerne de ganske få overfald, der foregår, fordi der foregår jo kun ganske få overfald, men det er i virkeligheden måske heller ikke det allervigtigste. Det allervigtigste, som vi kan gøre noget ved, er at få fjernet den frygt, som ikke alene rammer nogle få, men rammer utrolig mange.

I Enhedslisten og i SF synes vi, at en af de vigtigste ting at få gjort noget ved er i forhold til dem, der bliver udsat for vold. Derfor vil vi også godt markere det ved at fremsætte et forslag til vedtagelse, så jeg skal på vegne af fru Anne Baastrup fra SF og mig selv fra Enhedslisten stille følgende:

Forslag til vedtagelse

»Idet Folketinget konstaterer, at antallet af voldstilfælde igennem en årrække har været faldende, opfordrer Folketinget regeringen til i folketingsåret 1999-2000 at fremlægge en rede-

gørelse om voldsfres retsstilling og forslag til forbedringer heraf.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 15).

Første næstformand (Birte Weiss):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (Se ovenfor). Også dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

Tom Behnke (FP):

Fra tid til anden bliver vi opmærksomme på den ofte meget grove vold, der finder sted i vores samfund. Nogle arbejder med det hver dag, andre er henvist til at læse om det i aviserne eller se det i fjernsynet. Det er jo foruroligende, når man som tv-seer f.eks. kunne se en udsendelse, hvor en bande unge udlændinge fra Fyn oplyste, at optagelseskriteriet i deres bande var, at man bankede den anden, så han kom til at bløde af det.

Den slags udsendelser sætter nogle tydelige spor, og det giver naturligvis også en reaktion i forhold til, at det er afskyeligt, at der overhovedet er en tendens i samfundet, der går i den retning, at der overhovedet er nogen, der kan finde på at opføre sig på den måde i vores samfund.

Heldigvis, kan man så sige, har vi et meget fleksibelt politi her i landet, som meget hurtigt får sat ind på de områder, hvor vi får kendskab til, at kriminaliteten er stigende, og specielt hvor volds kriminaliteten er stigende. Det viser sig jo også, at hvis man laver en målrettet indsats i disse uroområder, hjælper det rent faktisk. Det er selvfølgelig en meget væsentlig ting at tage fat i, nemlig at sætte ind dér, hvor problemerne er.

Så har der været talt meget om statistik, og fru Elisabeth Arnold var vel den, der sagde det mest præcist. Statistik kan jo læses, som man har lyst til, alt efter hvor lang en periode man ser statistikken over. For nok kan man diskutere, om den har været lidt op- eller nedadgående i de sidste par år, men et faktum er, at i forhold til, hvordan det f.eks. så ud for 10 år siden, har der været en kraftig stigning, og den er så ligesom stagneret i øjeblikket, så jeg giver ikke meget for, at der er nogle, der påstår, at volds kriminaliteten er faldende. I forhold til hvad?

Men for så vidt er det egentlig også ligegyldigt, for sagen er, at der er volds kriminalitet i vores samfund. Sagen er, at der er for megen volds kriminalitet i vores samfund, uanset om statistikken er opad- eller nedadgående, og det

er også et faktum, at befolkningen føler en større utryghed, end den har gjort tidligere, og lige præcis det er jo et problem i sig selv.

Trygheden skal være til stede i befolkningen, og derfor er det vigtigt, at vi får gjort op med disse ting, og det er vigtigt, at der bliver sat ind, og at der bliver sat rigtigt ind.

Jeg er ret overbevist om, at det, som det handler om, er, at man skal finde årsagen til, at der overhovedet er nogen, der begynder at lave kriminalitet. Hvorfor er der nogle unge, der ellers har livet for sig, som pludselig slår over i at begynde at lave kriminalitet? Jeg tror, at nogle af svarene ligger i, at de unge, der foretager det valg – det er heldigvis ikke ret mange – at begynde at lave kriminalitet, mangler ansvarsfølelse, både over for sig selv og over for deres omgivelser, de mangler respekt, ikke bare for andre mennesker, men også respekten for sig selv, og ikke mindst mangler de unge forståelsen af, at enhver handling har en konsekvens.

Derfor er det vigtigt, at man sætter ind med en tidlig indsats, derfor er det vigtigt, at vi forebygger så godt, som vi overhovedet kan, i de unge år, og det er vigtigt, at de offentlige myndigheder klart og tydeligt siger til dem, der alligevel går ud og laver voldskriminalitet: Det vil vi ikke finde os i, det skal have en ende, og klart tilkendegiver, at når man foretager kriminelle handlinger, har det en konsekvens. Det har den konsekvens, at man får en straf.

Når vi så taler om straf, kan man selvfølgelig med det samme bringe det på bane og sige, at der jo findes forskellige typer af straf. Det er ikke nogen hemmelighed, at Fremskridtspartiet heller ikke mener, man skal sætte folk i fængsel. Vi synes faktisk ikke, det er hensigtsmæssigt at sætte folk i fængsel. Men der er nu engang nogle her i samfundet, der laver så grov kriminalitet, at de tigger og beder om at blive sat i fængsel, og så er vi nødt til at gøre det.

Det, der ville være lykken, er selvfølgelig, at man kunne sætte ind så tidligt, at de unge ikke nåede at udvikle sig til at lave så grov kriminalitet, at man er nødt til at sætte dem i fængsel, og det er lige præcis dér, der skal tages fat. Folketingets partier er jo bredt enige om, at en tidlig indsats er det, der skal til. I Fremskridtspartiet har vi den opfattelse, at den tidlige indsats bl.a. skal betyde, at man straffer første gang, og at man straffer hver gang, og at der ikke skal gives mængderabat til dem, der laver mange forbrydelser. Tværtimod skal forbrydelserne

lægges sammen, og der skal gives en langt hårdere straf.

Men når man så straffer, hvad enten det er frihedsberøvelse, når man er nødt til at gøre det, eller det er samfundstjeneste, eller det er en hvilken som helst anden form for sanktion, der bliver idømt, er det vigtigt, at man ikke bare siger: Det var så det. Man skal bruge tiden fornuftigt på at opdrage de pågældende kriminelle til, at de kan leve en kriminalitetsfri tilværelse bagefter. Det må være et must, og det synes jeg vi savner meget inden for kriminalforsorgen i øjeblikket.

Vi i Fremskridtspartiet har jo støttet alle de initiativer, der er taget til stramninger af lovgivningen. Vi har støttet alle initiativer til bekæmpelse af kriminalitet her i landet, og vi har også selv stillet en række forslag.

Vi vil ikke kritisere regeringen for de tiltag, som regeringen har taget, men vi i Fremskridtspartiet føler, at det er berettiget at kritisere regeringen for de tiltag, som regeringen ikke har taget endnu, og det er nok dér, debatten bør fortsætte.

Jann Sjørnsen (KRF):

Mon ikke vi trods alt kan blive enige om i Folketinget, at der skal sættes ind imod grov vold og kriminalitet i det hele taget, også uanset hvad statistikkerne måtte fortælle os? Og statistikken har jo været en central del af debatten i dag og er blevet brugt af forskellige ordførere.

Jeg skal ikke forsøge at bruge statistikken til min fordel her i dag – eller til min bagdel – men blot sige, at uanset hvor mange volds ofre vi kan føre statistik over eller ej, er et hvilket som helst volds offer ét volds offer for meget. Det synes jeg er vigtigt at fastslå og så i øvrigt at stille spørgsmålet: Hvad kan vi så gøre ved det?

Fra Kristeligt Folkepartis side er der tre hovedelementer i sammenhæng med, hvad vi kan gøre for at mindske voldskriminaliteten: Det er for det første en forebyggende indsats, det er for det andet, at vi også sanktionerer i de tilfælde af voldskriminalitet, som vi oplever, og det er for det tredje at tage et ansvar i forhold til volds ofrene.

Når det gælder den forebyggende indsats, vil vi gerne pege på det ansvar, som forældrene har i forhold til deres børn og unge, og også det ansvar, som vi i det hele taget har for hinanden, og som altså også er med til at påvirke den adfærd, vi har. Vi synes i særlig grad, det er vigtigt at gå ind med en langt tidligere forebyg-

gende indsats end det, der måske har været udgangspunktet for de fleste ordførere her i debatten.

Vi synes, det er vigtigt at lægge indsatsen i forhold til det, der sker i skolerne, og specielt det, der sker med udgangspunkt i det såkaldte SSP-samarbejde, som vi ser som en krumtap i hele den forebyggende indsats. Vi mener, det er her, vi for alvor kan lægge grunden til en forstærket indsats mod voldskriminalitet.

Der er taget initiativer på dette område, som ministeren også har været inde på, i forbindelse med voldssekretariatet, hvor man i øjeblikket er i gang med at stimulere kommuner, hvor man ikke har det i forvejen, til at oprette SSP-udvalg, og det er bestemt et arbejde, som vi fra Kristeligt Folkepartis side synes er værdifuldt, men også det skal jo på et tidspunkt evalueres, og vi skal komme videre.

Det andet element, som jeg nævnte, var sanktionerne, hvor en del ordførere her i dag har lagt vægt på strengere straffe i forhold til de grovere former for voldskriminalitet. Det vil vi godt være med til at diskutere fra Kristeligt Folkepartis side. Vi synes, det kan være værd at overveje, men vil dog også sige, at der rent faktisk er sket noget på det område for ganske nylig.

Skal vi fortsætte med den diskussion i lyset af at sikre en vis retsbevidsthed i befolkningen og også for at sikre, at straf kan have en præventiv effekt, og at der synes at være de rette proportioner mellem de forskellige strafferammer, synes vi altså, det er vigtigt at se på disse ting i en samlet omgang, om jeg så må sige, i forbindelse med at lade straffelovrådet komme med sådanne vurderinger.

Lad mig i den sammenhæng nævne, at vi for nylig diskuterede et beslutningsforslag fra bl.a. Kristeligt Folkeparti – der er også fremsat beslutningsforslag af Dansk Folkeparti, Venstre og De Konservative på det område – om børnepornografi, hvor det højeste bud på skærpet straf var 6 års fængsel til dem, der var med til at distribuere børnepornografi, og hvor jeg i den forbindelse med nogen ret hævdede, at så kollegerede det med virkeligheden, f.eks. hvad angår straf i forbindelse med voldtægt, og derfor synes jeg altså, man skal se på de ting i en sammenhæng.

Det sidste punkt er voldssofrene, hvor vi synes, der er udmærkede initiativer i gang på baggrund af voldspakken, men hvor der også kan ske mere.

Det kan være elementer i en helhedsorienteret indsats, som altså fører frem til, at vi fra Kristeligt Folkepartis side må sige, at vi ikke kan støtte nogen af de forslag til vedtagelse, der er fremsat af forskellige partier, fordi vi ikke synes, de har en vis helhed over sig. Derfor vil vi nu fremsætte vores eget forslag til vedtagelse, og det lyder som følger:

Forslag til vedtagelse

»Idet Folketinget med tilfredshed konstaterer, at regeringen har fremlagt et forslag til en flerårig aftale for kriminalforsorgen, opfordrer Folketinget regeringen til, at

- lade straffelovrådet give en samlet vurdering af strafferammerne og eventuelt på baggrund heraf komme med indstillinger til ændringer i straffeloven,
- fremkomme med forslag i næste folketingsår til, hvorledes det forebyggende SSP-samarbejde kan forstærkes lokalt og desuden udvikles gennem en koordineret tværministeriel indsats i forlængelse af erfaringerne fra voldssekretariatet,
- fortsætte indsatsen over for voldssofre og i næste folketingsår fremkomme med en redøgørelse herom.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 16).

Første næstformand (Birte Weiss):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (Se ovenfor). Også dette forslag indgår her efter i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Bendt Bendtsen (KF):

Vi kan have stor sympati for en del af det, der står i hr. Jann Sjursens forslag til vedtagelse, men til det at lade straffelovrådet give en samlet vurdering af strafferammerne for grov vold og kriminalitet og eventuelt på baggrund heraf komme med indstillinger til ændringer i straffeloven, må jeg nok sige, at vi fra konservativ side mener, at det er rimelig slapt.

Vi må have en holdning til, om vi mener, at det straffeniveau, der ligger på nuværende tidspunkt, er godt nok. Vi har jo tilkendegivet, at vi ønsker en skærpelse af strafferammerne, fordi vi mener, at de er for lave på nogle områder, så jeg mener, at Kristeligt Folkepartis indstilling på det område er for blød.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Det er blot kort til forståelse af Kristeligt Folkepartis forslag til vedtagelse. Skal jeg forstå det, som straffelovrådet nu skal i gang med, sådan, at straffelovrådet nu skal se på de samlede typer af strafferammer, således at man for de forskellige kriminalitetsformer, vi har, skal se på, om det er tidssvarende strafferammer, vi har på hele området?

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Jeg vil nu sige, at da vi startede denne debat, havde vi nok håbet lidt på, at Kristeligt Folkeparti helt klart ville støtte en forhøjelse af strafferammerne for den grovere voldskriminalitet. Det, som man her gør fra Kristeligt Folkepartis side, er, at man lægger det i hænderne på nogle andre, nemlig straffelovrådet, og siger: Hvad de gør, er det rigtige.

Her vil jeg nok sige, at hvis nu Straffelovrådet finder på at komme med nogle konklusioner, som Kristeligt Folkeparti på daværende tidspunkt ikke er enig i, kunne jeg godt tænke mig at spørge Kristeligt Folkeparti, om man vil følge de anvisninger, som Straffelovrådet kommer med, ubetinget, eller om man har sin selvstændige holdning på det tidspunkt?

For i et sådant tilfælde er det her jo reelt et afværgeforslag, som bare har til formål at jorde det, som ellers ville være det fornuftige udgangspunkt for ethvert borgerligt parti, nemlig at man burde få hævet de strafferammer, hvilket regeringen i øvrigt selv har sagt, at den vil, i forlængelse af statsministerens nytårstale i sin tid.

Derfor vil jeg godt spørge Kristeligt Folkeparti: Er man indstillet på i tykt og tyndt at følge sådanne anbefalinger, eller ønsker man reelt at hæve de strafferammer? Det tror jeg også vælgerne er interesseret i at vide.

(Kort bemærkning).

Jann Sjørnsen (KRF):

Til hr. Peter Skaarup vil jeg sige: Vi lægger intet som helst af vor lovgivningsmagt i Straffelovrådet. Det er jo helt klart, at det er op til det høje Ting her at afgøre, hvad der skal lovgives om, på baggrund af egne forslag eller eventuelt på baggrund af regeringens forslag, og derfor har vi ikke med dette forslag ønsket at afværge noget som helst.

Men vi har ønsket at give debatten om højere strafferammer et lidt mere kvalificeret grundlag, og det synes vi at vi kan få ved at lade Straffelovrådet kigge på strafferammerne for kriminalitet generelt, sådan at vi kan se, hvad der er sket over tid, siden man sidste gang kiggede på det i 1987, da man afgav betænkning.

Det er det, der er vores ærinde med dette forslag, og så skal vi såmænd nok fremkomme med vores stillingtagen, når Straffelovrådet måtte nå frem til en indstilling over for regering og Folketing, så jeg vil klart understrege, at vi ikke har deponeret nogen handlefrihed i Straffelovrådet. Straffelovrådet kan blot være med til at kvalificere debatten, og det synes jeg sådan set ikke, der er nogen, der tager skade af. Det gør vi heller ikke i Kristeligt Folkeparti og i det hele taget i dette Folketing, som i øvrigt i øjeblikket diskuterer lov kvalitet så meget.

Det må også være svar til hr. Bendt Bendtsen, som synes, at det her er for slapt. Det er jo ikke mere slapt end det, som en række borgerlige partier har lagt op til i deres forslag til vedtagelse, nemlig at regeringen snarest muligt skal komme med et forslag om højere strafferammer. Regeringen skal vel også sikre sig, at dens forslag fremkommer på en kvalificeret baggrund, så jeg synes såmænd ikke, at det nødvendigvis behøver at være så forskelligt endda i forhold til den debat, som Dansk Folkeparti har ønsket at rejse her i dag, og som vi sådan set hilser velkommen, fordi det er en vigtig debat at tage.

Til fru Anne Baastrup vil jeg blot sige, at jeg kan bekræfte den opfattelse, som fru Anne Baastrup gav udtryk for her med hensyn til forståelsen af vores forslag til vedtagelse.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Det har været en lang debat og til tider også en spændende debat, selv om vi er kommet langt omkring og også med temaer, som faktisk ikke har sit udspring i det, som forespørgslen drejer sig om, nemlig voldskriminalitet. Men nok om det.

Der har været talt meget om statistik og om, hvordan den konkrete situation ser ud. Jeg skal ikke bruge meget tid på det med statistikken, for jeg er ganske enig med ordførerne i, at uanset tallene for begået voldskriminalitet i vores samfund, er det vores fornemste bestræbelse fra regeringens side at bekæmpe enhver form for voldskriminalitet gennem den flerstrengede indsats, som regeringen mener er nødvendig.

Men blot for at vi ikke selv bidrager til at piske en nervøsitet og en angst op i befolkningen, for vi har som politikere et ansvar for at også at formidle faktuelle forhold til befolkningen, så vi ikke bare hensætter den i angst, skal jeg henviser til den store undersøgelse, som er lavet af dygtige folk fra Rigspolitiets Forskningsenhed, og som er offentliggjort her i indeværende år. Her har man været ude at lave interview med 26.193 personer. Det er ganske mange, og det giver et kvalificeret grundlag for, at man burde kunne konkludere på sådan en mere videnskabelig undersøgelse.

Denne undersøgelse kan sammenstilles med undersøgelser fra tidligere år, og de tal, som er offentliggjort i år, og som stammer fra 1995-96 som de nyeste, viser, at 1,6 pct. af de interviewede 16-74-årige har været udsat for vold i løbet af et år. De tilsvarende tal fra 1987 og 1991 var på henholdsvis 2,7 pct. og 2,6 pct. Der er tale om et fald, og det er en glædelig udvikling. Det bør vel også, når vi har en debat om volds-kriminalitet i vores samfund, være tilladt at fremkomme med glæde over, at det ser ud til, at vore initiativer igennem 1990'erne, hvor der er sat større fokus på, at vi vil have forebygget kriminalitet, er lykkedes.

Jeg bliver i så godt humør, når jeg er ude i det ganske land – jeg rejser meget rundt og holder foredrag især på uddannelsessteder om kriminalitetsbekæmpelse og specielt volds-kriminalitet – og hører fra vore kommunale folk i Danmark om deres engagement i at bidrage til at lave kriminalitetsforebyggende indsats.

Det er ikke indgået så meget i debatten i dag, at et meget vigtigt bidrag til, at vi har volds-kriminalitet i vores land, er alkohol og mangel på kultur i vores omgang med alkohol. Jeg bad for noget tid siden Politimesterforeningen i Danmark om at se på retshåndhævelsen, når det drejer sig om hele bevæsterområdet.

Når man har børn, der begynder at debutere med brug af alkohol, bliver man optaget af, hvordan vi kan sikre os, når de er uden for vores opsyn, at de voksne, der er i disse miljøer, og som har et ansvar, også lever op til den lovgivning, vi har vedtaget. Vi har jo en restaurationslovgivning i Danmark, der siger, at de, der har bevilling, ikke må udskænke til unge under 18 år, og de må heller ikke fortsætte udskænkningen til folk, der er berusede.

Jeg må sige, at jeg for mit eget vedkommende er meget lamslået over den mangel på etik og moral, som jeg oplever i dele af værtshusbran-

chen. Det gælder ikke alle, men der er brådne kar, og her må vi gå en fremtid i møde, hvor vi indskærper disse lovbestemmelser, og hvor vi også retshåndhæver dem mere klart. Nu skal vi have en drøftelse af det i regeringen, men også for mit eget vedkommende så jeg gerne, at vi kunne skærpe nogle af bestemmelserne for sanktioner over for overtrædelse af restaurationslovgivningen.

Men hele dette felt er jo ikke noget, som vi alene kan overlade til politiet, det er noget, der starter hos os selv som forældre, også i forhold til at lære vore børn og unge en omgang med alkohol, som gør, at det bliver et nydelsesmiddel og ikke det forgiftningsmiddel, som vi ofte oplever, når unge bevæger sig ud i værtshusmiljøet.

Jeg vil her i begyndelsen af det nye år tage initiativ til, at en række af mine kolleger i regeringen drøfter den rapport, der nu ligger på vores bord fra Politimesterforeningen i Danmark, med en række af forslag til, hvordan vi kan stramme op på bevæsterområdet. Jeg tror, at vi også den vej rundt kan få reduceret volds-kriminaliteten.

Der er ingen tvivl om, det viser undersøgelserne jo, at vold begås af en voldsmand, der er 15-24 år og stærkt påvirket af alkohol eller andre euforiserende stoffer, og hans offer er tilsvarende en ung mand på 15-24 år og ofte også påvirket af alkohol. Det er også kendetegnende, at de ofte ikke kender hinanden på forhånd. Det er denne tilfældige vold, som jeg mener, vi kun kan komme til livs, hvis vi også får en bedre kultur i vores samfund med hensyn til anvendelse af alkohol som et rusmiddel og ikke som forgiftningsmiddel.

I debatten om statistikkerne tror jeg, det var fru Pia Kjærsgaard, der var inde på den store vækst, og som konstaterede, at når det drejer sig om drab, kan man se i statistikken over Rigspolitiets opgørelser, at der en stor stigning i antallet af drab fra 1996-97, og det er også rigtigt: fra 69 til 88 tilfælde af manddrab.

Men man skal lige lægge mærke til, at når vi har den store stigning, skyldes det én konkret sag, hvor der ikke er faldet dom i endnu, nemlig Plejebosagen. Den sag tæller altså med 22 tilfælde, der her er rubriceret som manddrab. De stammer fra Plejebosagen, og det vil vel være forkert at bruge den som grundlag for at sige, at vi skulle være et samfund, hvor antallet af drab er eksploderet. Nu må vi selvfølgelig afvente, at der falder endelig dom i Plejebos-

sagen, men det er blot ét eksempel på, hvordan statistik kan se besynderlig ud fra et enkelt år til et andet.

Det er rigtigt, når man ser på voldstallene i statistikken, at der er tale om en statistisk vækst, men når man så går ned under tallene, som det bl.a. er sket i Rigspolitechefens store voldsofferundersøgelse, viser det sig, at grunden til væksten er, at vores tolerance i samfundet heldigvis har forandret sig. Vi vil ikke acceptere voldskriminalitet, og derfor anmelder vi den i stigende omfang.

De anmeldelser, der er steget i omfang, er altså om trusler om vold, og det er også om trusler og måske overgreb rettet mod personer i offentlig tjeneste. Det er overtrædelse af § 119 i straffeloven. Men det, der optager Tinget her, er den grove vold, § 245 og § 246 i straffeloven, og her må man heldigvis konstatere, at den har ligget nogenlunde stabilt i 1990'erne, og det ser måske ud til, at vi forhåbentlig også her kan fremme et fald ved en større indsats.

Så skal jeg vende mig til det forslag til vedtagelse, som er fremsat med bl.a. hr. Bendt Bendtsen som forslagsstiller for den gruppe af partier, der står bag forslaget til vedtagelse. Når det drejer sig om den brutale, rå og farlige vold, har Folketinget så sent som i 1997 på baggrund af et forslag fra mig vedtaget skærper, sådan at der i gennemsnit vil blive givet ét års ekstra ubetinget frihedsstraf for overtrædelser af § 245 og § 246, hvor man ellers ville have givet et års fængsel og derover.

Det vil sige, at dér, hvor man tidligere ville have fået halvandet års fængsel, vil man i fremtiden kunne forvente at få op mod to et halvt års fængsel, og så fremdeles. Det har været en bevidst strategi fra regeringens side at sætte ind med skærper. Det, der betyder noget i befolkningens retsopfattelse, er, at vi ikke vil acceptere den rå og brutale vold, og her må vi sende nogle utvetydige signaler om, at den vil vi til livs, og også det signal, at vi går ind for en skærpelse af straffen.

Derfor forstår jeg simpelt hen ikke baggrunden for, at denne gruppe af partier nu møder frem med et forslag til vedtagelse, der indeholder nøjagtig det, vi vedtog i Folketinget for ganske kort tid siden. Det er jo en åben dør, man løber ind. Her er vedtagelsen allerede gennemført, og anvendelsen af de nye bestemmelser er nu ved at udfolde sig ved domstolene, så giv dog tid til, at man også ser resultatet af det,

vi laver, inden Folketinget farer over stok og sten igen med ny lovgivning.

Så skal jeg sige noget om forslaget til vedtagelse fra Enhedslisten og SF. Det er et forslag, som retter sig mod ofrene for kriminalitet, et område, som har optaget regeringen ganske meget, og jeg er også glad for de tilkendegivelser, der er kommet fra flere ordførere. Man har været glad for de initiativer, som man også har lagt stemmer til ved vedtagelsen af det store offerprogram i Folketinget i forbindelse med voldshandlingsplanen i 1997.

Jeg kan godt tilslutte mig, at vi laver en redegørelse for voldsorfes retsstilling og også for fremtidige forbedringer for volds ofre, og jeg kan tage sådan et forslag til efterretning. Selv om det ikke bliver vedtaget her i dag, kan vi jo af egen drift fra regeringens side tage initiativ til en sådan redegørelse. Jeg synes, det kunne være på sin plads, da der i vores samfund er en stor optagethed af ofre, og det er der også fra regeringens og Folketingets side. Så uanset om det her fører til en vedtagelse, synes jeg, det er en god idé, at regeringen afleverer en sådan redegørelse til Folketinget i folketingsåret 1999-2000.

Forslaget til vedtagelse fra hr. Sjursen konstaterer først og fremmest tilfredshed med det store initiativ, der nu er taget på kriminalforsorgens område. Jeg er glad for, at det er lykkedes i finansloven at få en stor og bred enighed om de forbedringer inden for kriminalforsorgen, som vi nu får mulighed for over de næste fem år. Derigennem kan vi forhåbentlig også reducere tilbagefaldet til fornyet kriminalitet hos dem, der har endt deres afsoning i et fængsel.

Når det så drejer sig om opgaven til Straffelovrådet, vil jeg bare henvise til, at Straffelovrådet så sent som i 1987 har lavet den blå betænkning om strafferammer og prøveløsladelse, og her var man inde at analysere strafferammerne i forhold til hinanden. Dengang tog den daværende justitsminister alene voldsparagrafferne herfra og fik dem ind i straffeloven, så det er altså paragraffer, der stammer tilbage fra en konservativ justitsministers tid.

Jeg vil ikke afvise, at der kan være et behov for at lave en sådan gennemgang fra Straffelovrådets side. Det er et stort arbejde, og Straffelovrådet har andre opgaver i øjeblikket, når det drejer sig om de tidsbegrænsede foranstaltninger. Det vil jeg ikke stoppe dem i, for det er også en opgave, som Folketinget har interesse-

ret sig meget for, men jeg vil ikke afvise, at Straffelovrådet, når der bliver tid til det, går i gang med at lave en sådan større gennemgang af strafferammernes indbyrdes forhold.

Det andet punkt i Kristeligt Folkepartis forslag til vedtagelse er et punkt, som jeg er fuldstændig enig i og umiddelbart kan lægge min egen stemme til, fordi det også er krumtappen i min og regeringens tænkning. Det drejer sig om det forebyggende arbejde, vores SSP-samarbejde, som vi jo er berømt for ude i den ganske verden.

På tværs af myndigheder, kommunale og statslige, kan vi samarbejde ude i det enkelte lokalsamfund om at lave kriminalitetsforebyggelse, og jeg så også gerne, og det er også vores egen tanke, at vi evaluerer Voldssekretariatets arbejde og ser det som et grundlag for den fremtidige koordinerede indsats for SSP-samarbejdet. Så det er et punkt, som jeg er ganske enig i.

Der er også fra Kristeligt Folkepartis side og egentlig også i SF's og Enhedslistens forslag til vedtagelse lagt op til et sådant initiativ, og det har jeg allerede givet min tilslutning til.

Så jeg synes på mange måder, det har været en god debat. Den viser, at der er stadig væk en stor optagethed af temaet voldskriminalitet her i Folketinget. Den viser også, at vi på mange strækninger er ganske enige. Nogle vil gerne have en profil, der går på skærpelser af strafferammerne, selv om det er et område, vi allerede har lovgivet på, og andre vil gerne kendes mere på en kombination af forebyggelse og strafvirkemidler. Det er i den gruppe, regeringen befinder sig.

Første næstformand (Birte Weiss):

Fru Pia Kjærsgaard. Vi er nu ved de korte bemærkninger.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Justitsministeren sagde, at statistik kunne bruges til mange ting, og det har Dansk Folkeparti i forbindelse med hele denne debat og vores kampagne jo sagt er rigtigt. Men vi har alligevel følt os foranlediget til at komme med noget korrekt statistik, for det har andre partier jo råbt meget på.

Det er også fuldstændig rigtigt, som ministeren sagde, at i forhold til drab skal man se på forholdene omkring plejehjemmet i København,

og det gør politiet også opmærksom på. Men jeg synes, at ministeren skylder en forklaring på de andre områder, som jeg fremhævede, altså vold mod tjenestemand, vold i al almindelighed og voldtægt. Har ministeren en lige så god forklaring på stigningen i anmeldelserne dér?

Og må jeg så sige i forhold til anmeldelser, at jeg faktisk er uenig med justitsministeren. Jeg tror ikke, at der bliver anmeldt mere i dag-end før. Jeg tror faktisk, der er ret mange ting, der netop ikke bliver anmeldt, fordi folk frygter repressalierne for en anmeldelse, og hvor en del, som man måske relativt hurtigt kommer over, ikke bliver anmeldt, men det er spørgsmålet, om man nogen sinde helt kommer over det, når der er tale om de rigtig grove forbrydelser.

Men jeg synes også, at ministeren skylder en forklaring på det andet.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Ministeren siger, at der er sket stramninger i forhold til de groveste voldsforbrydelser, men det, vi jo ved, er, at den lovstramning, som Fremskridtspartiet også støttede, jo kun betyder, at der sker en stramning for ca. 35-40 ud af ca. 9.000 anmeldelser. Så det er jo ikke særlig ambitiøst af regeringen at komme med.

Så vil jeg gerne sige om forslaget til vedtagelse fra Kristeligt Folkeparti, at hvis den første pind betyder, at man skal se på strafproportionerne, altså mellem f.eks. berigelseskriminalitet og personfarlig kriminalitet, så synes jeg, det er udmærket, og vi må sige, at ethvert initiativ, der kan bekæmpe kriminaliteten her i landet, støtter vi i Fremskridtspartiet.

Vi har i Fremskridtspartiet valgt at gå sammen med en række andre partier om et forslag til vedtagelse, og det er naturligvis det, vi i første omgang vil støtte, for sagen er jo, at voldskriminaliteten er blevet mere meningsløs og tilfældig.

Det med, at det hovedsagelig er unge mænd i alderen 18-25 år, der går på værtshus, som er ofrene, er jo ikke og må aldrig blive en sovepude for at sige: Nå ja, sådan er det. Uanset hvad må vi se i øjnene, at det jo ikke er sådan, at det er selvforskyldt. Det er jo ikke selvforskyldte ofre, vi taler om, og når vi ser en mere rå og meningsløs vold, bør strafferammerne og straffen også følge med. Det har den ikke gjort, og derfor er det nødvendigt, at Folketinget tager et initiativ.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Med hensyn til det sidste indslag i debatten fra hr. Tom Behnke kunne man jo godt komme i tvivl om, hvad Fremskridtspartiet egentlig mener, og derfor vil jeg godt høre, om Fremskridtspartiet vil stemme for Kristeligt Folkepartis vedtagelse eller ej.

Jeg kan i hvert fald meddele, at Dansk Folkeparti under ingen omstændigheder kan stemme for vedtagelsen, hvis det er sådan – det synes jeg ikke vi fik noget klart svar på – at man ligesom lægger beslutningerne over i lommen på Straffelovrådet, og det gør man jo, hvis man siger det på den måde, som forslagsstillerne er inde på. Derfor henholder vi os fortsat til den vedtagelse, som går på at hæve strafferammerne i retssystemet.

Så har jeg et spørgsmål til justitsministeren. Nu var justitsministeren inde på, at det faktisk har været en god debat, vi har haft i dag. I starten fik jeg lidt indtrykket af, at det var helt forkert, at Dansk Folkeparti havde rejst denne kampagne og denne debat, så jeg synes da, det er glædeligt, hvis det har været en god debat alligevel. I den forbindelse vil jeg så godt spørge justitsministeren, hvilket oplæg regeringen har til de kommende forhandlinger om politiets fremtid, som vi snart skal ind i. Det er meget interessant, om der bliver mulighed for inden for politiets rammer at lave en større synliggørelse af politiet, specielt på de sorte pletter, hvad angår kriminaliteten, og jeg synes ikke rigtig, at justitsministeren har svaret på, om det er en vægtning, som regeringen vil tage.

(Kort bemærkning).

Jann Sjørnsen (KRF):

Jeg synes, hr. Peter Skaarup endnu en gang forsøger at få udlagt vores forslag til vedtagelse, som om vi nu lader Straffelovrådet se på sagerne, og så sker der måske ikke mere. Jeg vil godt understrege, at uanset hvad Straffelovrådet måtte komme ud med på dette felt, hvis vi får vores forslag vedtaget, kan Folketinget gøre, hvad det vil. Dansk Folkeparti kan fremsætte sine forslag, Kristeligt Folkeparti kan gøre det tilsvarende, og vi kan fremsætte forslag, som er vidt forskellige fra det, som måtte være en indstilling fra Straffelovrådet.

Jeg synes bare, hr. Peter Skaarup skal gøre sig klart, at der altså ikke er nogen uden for

dette Ting, der kan diktere, hvad vi skal mene og gøre herinde, heller ikke fra Dansk Folkeparti, heller ikke fra Kristeligt Folkeparti.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Jeg synes nu ellers, jeg sagde det ganske klart og tydeligt: Fremskridtspartiet støtter ethvert initiativ til bekæmpelse af kriminaliteten, herunder voldskriminaliteten, her i samfundet. Fremskridtspartiet har sammen med en række andre partier fremsat et forslag til vedtagelse, som formentlig vil komme til afstemning først. Det vil vi stemme for, det er klart, vi er selv medforlagsstillere på det.

Jeg kan se på antallet af partier og mandater, der står bag, at det formentlig ikke vil blive vedtaget. Derfor vil man nødvendigvis gå videre til de andre forslag til vedtagelse, og derfor vil man komme i den situation, at man skal stemme om forslaget fra hr. Jann Sjørnsen og Kristeligt Folkeparti, og i den situation har Fremskridtspartiet naturligvis tænkt sig at trykke på den grønne knap.

Det er klart, at vi behøver ikke at lægge alle vores æg i én kurv, vi kan godt lægge dem i flere kurve. Når der kommer flere gode initiativer, så støtter vi naturligvis også de andre gode initiativer, der kommer.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Tingene herinde i Folketinget fungerer jo sådan, at det forslag til vedtagelse, som Kristeligt Folkeparti er kommet med, er det, der først kommer til afstemning, og det signal, man giver, hvis man siger ja til det, kan Dansk Folkeparti altså ikke acceptere, for med det siger vi, at vi ikke allerede nu er parate til at hæve strafferammerne for den grovere kriminalitet.

Det er det, hele debatten har kørt på. Vi må se på den grove kriminalitet med så stor alvor, at vi er nødt til nu og her at hæve de strafferammer, ellers er den retsbevidsthed, som man ude omkring forventer af Folketinget i forbindelse med de grove forbrydelser, som begås, ikke i orden, og derfor er det altså uansvarligt, hvis man ikke henholder sig til den vedtagelse, der indeholder en klar opstramning af strafferammerne for den grove voldskriminalitet allerede nu.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg vil godt lige komme med nogle kommentarer til den vedtagelse, som hr. Jann Sjursen har fremsat for Kristeligt Folkeparti, fordi den på flere områder er god. Det sidste afsnit om at forstærke indsatsen over for voldsofre og i næste folketingssamling at fremkomme med en redegørelse herom synes vi er godt, især fordi det jo næsten fuldstændig er en afskrift af den vedtagelse, SF og Enhedslisten har foreslået, og derfor kan vi selvfølgelig kun støtte den.

Vi synes selvfølgelig også om, at det forebyggende arbejde bliver understreget. At der skal gøres noget i forhold til kriminalforsorgen, støtter vi også, og forslaget om at lade Straffelovrådet give en samlet vurdering af strafferammerne synes vi egentlig også er et godt forslag. Selv om der kom en rapport eller en betænkning i 1987, er der alligevel inden for en måned gået 12 år siden da, og der sker noget med udviklingen i samfundet. Det kunne være relevant at se på, hvordan straffene er i forhold til hinanden, hvor nogle strafferammer måske skal være lavere og andre måske skal være højere.

Det synes vi er godt. På den baggrund, og fordi der ligger det i forslaget fra Kristeligt Folkeparti, vil vi godt trække vores forslag fra SF og Enhedslisten til fordel for forslaget fra hr. Jann Sjursen.

Første næstformand (Birte Weiss):

Det af hr. Søren Søndergaard og fru Anne Baastrup fremsatte forslag til vedtagelse er taget tilbage. Ønsker nogen at optage det? (Op- hold). Da det ikke er tilfældet, er forslaget bortfaldet.

Hr. Tom Behnke, derefter hr. Peter Skaarup, og så vil justitsministeren svare, og derefter tager vi anden omgang hos ordførerne.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Nu får vi se, hvordan teknikken udvikler sig. Der er ingen tvivl om, at Fremskridtspartiet står sammen med andre partier bag et forslag til vedtagelse om, at vi skal have skærpet strafferammerne. Det er der slet ingen tvivl om, og det forslag vil Fremskridtspartiet naturligvis stemme for. Det kan der ikke være nogen tvivl om.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Så må jeg bare sige for Dansk Folkepartis vedkommende, at det vil være et meget svagt signal af os, hvis vi accepterer en vedtagelse, der reelt lægger det i hænderne på Straffelovrådet, og hvis vi først skal afvente lange betænkninger og beretninger her i Folketinget, når det er nu, at der er behov for en indsats over for volds-kriminaliteten. Så det kan vi ikke acceptere.

Så vil jeg godt spørge justitsministeren i forlængelse af det, som hr. Søren Søndergaard sagde heroppe på talerstolen, om, at nu skulle vi prøve på at hjælpe ofrene bedre. Vi er i Dansk Folkeparti meget enige i, at det er en vigtig forudsætning for, at vi i den kommende tid kan rette op på den retsbevidsthed, som er ude blandt danskerne, men som ikke afbildes i mange af de forhold, der er for voldsofre og deres pårørende. Der vil jeg da godt spørge, om det er sådan, at justitsministeren vil tage initiativ til at sikre, at man altså ikke behøver at anmelde den forbrydelse, der eventuelt er begået mod en, inden for 24 timer for at få erstatning.

Det har været fremme i dagspressen for nylig, at man fra myndighederne hidtil har stillet krav om, at man inden for 24 timer skulle anmelde det forhold, der var tale om, ellers ville man ikke kunne få erstatning. Der må vi erkende, at mange voldsofre, som er så meget i affekt over den situation, de har været udsat for, ikke får det gjort. Det krav om erstatning, man stiller, synes vi er rimeligt. Derfor vil vi godt spørge justitsministeren, om det er et initiativ, som regeringen vil tage, når den nu ikke vil tage alle de andre initiativer, vi gerne vil.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Det er altså nogle gange, det er skidt at komme i selskab med Socialdemokratiet, SF, Det Radikale Venstre og Enhedslisten. Og jeg synes her først på dagen, at det var noget af en katastrofe, at Kristeligt Folkeparti lod sig overtale, men at Fremskridtspartiet også har ladet sig overtale, det er deres problem.

Jeg synes bare, det er lidt trist, at borgerlige partier ikke kan stå sammen om det retspolitiske, og jeg synes, det er sørgeligt, som det ser ud nu, hvor Fremskridtspartiet er hoppet med på hr. Jann Sjursens forslag til vedtagelse. Sådan har jeg i hvert fald forstået det her fra talerstolen.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Vi har et forslag til vedtagelse stillet af Det Konservative Folkeparti m.fl., og den diskussion, som det forslag handler om, har været ført før her i Folketinget, og resultatet blev som bekendt, at regeringen fremsatte og fik vedtaget et forslag, der indebar en skærpelse af straffelovens § 245 og § 246, som jo netop er de to paragraffer om – som det hedder i vedtagelsen – særlig rå og brutal eller farlig vold og vold under særlig skærpende omstændigheder.

Det er jo lige præcis det, det handlede om, og da blev der vedtaget en skærpelse. Denne stramning er jo først nu ved at slå igennem i domstolenes afgørelser, og derfor er det altså ikke rimeligt, inden det har haft fuld virkning, at gå ind og begynde at diskutere at ændre loven en gang til.

Hertil kommer så, at vi mener, at vedtagelsen er mere end pauver, når det handler om at forebygge voldskriminalitet. Det er et forkert signal at sende ud, når talen er om bekæmpelse og om forebyggelse af vold, kun at hæfte sig ved strafelementet, og derfor kan vi ikke støtte forslaget.

Anderledes forholder det sig med det forslag til vedtagelse, som hr. Sjursen har ført frem. Her peges der på kriminalforsorgens muligheder, på SSP-samarbejdet, på indsatsen over for voldsofre, og vedtagelsen indeholder en række elementer, som er vigtige faktorer i forebyggelsesindsatsen, og vi kan derfor tilslutte os dette forslag.

Første næstformand (Birte Weiss):

Den allersidste korte bemærkning, før justitsministeren svarer, får hr. Bendt Bendtsen.

(Kort bemærkning).

Bendt Bendtsen (KF):

Når nu fru Dorte Bennedsen står her fra Folketingets talerstol og siger, hun ikke kan støtte det konservative forslag, fordi der allerede er skærpet nøjagtig på det område, så må jeg gentage endnu en gang, at det sted, der er skærpet på det her område, er i de sager om § 245- og § 246-vold, hvor der er givet mere end et års ubetinget fængsel. Det er 40 sager ud af ca. 8.000 voldssager. Når vi ønsker straf efter § 245 og § 246, så omhandler det altså også de 600 sager, hvor der gives under et års fængsel for grov vold. Så det hænger altså ikke sammen, når man siger, at man allerede har skærpet på det område.

Vi ønsker straffen for § 245-vold, § 246-vold skærpet. Det er det, der står i det forslag til vedtagelse.

Første næstformand (Birte Weiss):

Justitsministeren. Og medlemmer, der ønsker ordet i anden omgang, bedes markere.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Til hr. Bendt Bendtsen: Ja, lige præcis. Det lovforslag, som hr. Bendtsen selv stemte for inden sommerferien i 1997, var netop en skærpelse, sådan at domstolene skal tillægge gennemsnitligt 1 års ekstra ubetinget frihedsstraf, når der er tale om en skærpende omstændighed, og hvor der er tale om rå og brutal vold, og hvor der er tale om legemsbeskadigelser. I de tilfælde, hvor man hidtil ville have givet over 1 års fængsel, skal man nu give dem den dér glidende overgang med ca. 1 års ekstra fængsel.

Der er nogle, der er bekymret for, om domstolene ikke er hårde nok, og om de udnytter de bestemmelser, der er i straffeloven, godt nok.

Jeg må sige, at vores samfund jo har gennemgået et værdiskifte, et holdningsskifte. Det afspejler domstolene i øvrigt i langt højere grad nu og værdisætter mennesker og livskvalitet og tab af samme, når folk begår den personfarlige kriminalitet. Jeg er ked af at punktere den myte, som desværre gør sig gældende her i Tinget, men jeg ser den også ofte afspejle sig i den folkelige debat uden for huset her, at domstolene ikke tager det her til sig. Det gør de, og det har de gjort her i 1990'erne.

Jeg kan oplyse, at fra 1990 til 1997 idømtes der 77 pct. flere fængselsdage for voldsforbrydelser. Så blot på 7 år har domstolene altså forandret det sådan, at det afspejler det, som også har været ønsket her fra Folketinget, nemlig at domstolene skulle skærpe de konkrete strafudmålinger, som de gennemfører på den konkrete bevisførelse i retten. Der har de givet en skærpelse af den ubetingede frihedsstraf, sådan at den er steget med 77 pct. flere fængselsdage.

Nogle kunne spørge: Er det, fordi kriminaliteten er blevet grovere, volden er blevet grovere? Det fremstår i hvert fald ikke som en konklusion, man kan drage. Næ, det er simpelt hen et udtryk for, at domstolene generelt har givet det en skærpelse i strafudmålingen.

Jeg er også glad for, at jeg kan oplyse over for Folketinget, at de forskningsresultater, som vi får i Justitsministeriet på det her område, siger, at der er en større opklaringsprocent i dag for

voldsforbrydelser, end der har været hidtil. En større opklaring af voldsforbrydelser – det er godt, det er jeg utrolig glad for, og det er godt, at politiet i stigende omfang er i stand til at kunne føre sagerne fra anklagemyndighedernes side sådan, at sager, der drejer sig om personfarlig kriminalitet, også opklares. Det er en god udvikling.

Jeg skal svare til det spørgsmål, som hr. Tom Behnke var inde på, og jeg har med det her allerede svaret på noget af det, og tiden tillader ikke, jeg går igennem det, som fru Pia Kjærsgaard ønsker, nemlig at skulle svare på, hvad baggrunden var for forandringer fra det ene år til det andet vedrørende alle former for kriminalitet.

Men samlet set lever vi i et samfund, Danmark, hvor kriminaliteten er på vej ned, og det er den også i 1998. Statistikken fra Rigspolitichefen fortæller da også, at kriminaliteten, anmeldelserne for kriminalitet og kriminelle forhold er faldet med 4 pct. i 1998 samlet set. Det er en udvikling, vi vil. Det er en udvikling, vi gerne vil fortsætte. Derfor de store bestræbelser på det kriminalpræventive område.

Til hr. Skaarup omkring politibevillingerne: Hr. Skaarup ved jo godt, at regeringen selv gik til vores forligspartnere på politiforliget og bad om 300 mio. kr. ekstra i den resterende del af den nuværende flerårsaftale, og at vi skal i gang med at forhandle om indeværende år, og at det jo ikke er sædvanligt, at man starter med at tage en debat her i salen om udgangspunktet for politiets bevillinger for en ny flerårsperiode. Men det er min bestræbelse, at vi får en ny flerårig periode for politiets bevillinger, og som hr. Skaarup ved, har vi også nedsat en politikommission. Hvordan sammenhængen her skal være over til en flerårig aftale, må forhandles mellem de partier, der nu engang forhandler politibevillinger fra og med år 2000.

Med hensyn til ofrene spurgte hr. Skaarup, om jeg ville tage initiativ til at forandre den 24-timers-regel, som Nævnet vedrørende erstatninger til ofre for kriminalitet har som sit grundlag. Ja, det er et spørgsmål, som hr. Skaarup også stillede mig skriftligt, og hr. Skaarup ved, at han også får svaret skriftligt. En gang imellem kunne jeg godt ønske mig, at når hr. Skaarup får skriftlige svar fra mig, at de så også blev læst og fandt indpas i hans argumentation.

Men jeg kan sige også her i dag, at det spørgsmål har jeg overladt til en besvarelse af

det udvalg, vi nu har nedsat omkring erstatningsansvarsloven, det udvalg, der ledes af retschefen fra Ombudsmandsinstitutionen, Jens Møller, og der vil komme en besvarelse, når dette udvalg forhåbentlig i løbet af en relativt kort periode har gennemgået hele erstatningsansvarsområdet.

Anne Bastrup (SF):

Vi har været vidt omkring i dag, og det er endnu ikke lykkedes for mig at forstå, hvordan Dansk Folkeparti vil bekæmpe volden.

En af de oplevelser, vi også har haft i dag, har været diskussionen om, hvorvidt Dansk Folkeparti går ind for dødsstraf, men den diskussion efterlader usikkerhed. Hr. Peter Skaarup oplyste ganske vist i den forbindelse, at Dansk Folkeparti ikke gik ind for dødsstraf. Men da formanden for partiet, fru Pia Kjærsgaard, i et indlæg røg ud ad en tangent, som hr. Peter Skaarup ikke støttede, kan man jo komme i tvivl, især da fru Pia Kjærsgaard efterfølgende modsagde, hvad Dansk Folkepartis pressechef har sagt til Ekstra Bladet. Så til sidst bliver man helt rundtosset.

Derfor ville det være rart, om fru Pia Kjærsgaard her fra Folketingets talerstol klart ville meddele Folketinget, at Dansk Folkeparti ikke støtter den holdning, som Fremskridtspartiet havde, da fru Pia Kjærsgaard var formand, en holdning, som fremgår af en betænkning fra 30. november 1993 om afskaffelse af dødsstraf:

»Det har altid været mindretallets holdning, at der skal være mulighed for at idømme dødsstraf for visse grove terrorhandlinger.«

Et andet spørgsmål, som jeg ville sætte pris på at fru Pia Kjærsgaard også her fra talerstolen besvarede, er: Hvad er det rent faktisk, at Dansk Folkeparti vil gøre for at bekæmpe vold andet, og det er det eneste svar, jeg har hørt, end ved at sætte folk i fængsel, og det skal være i lang tid? Har Dansk Folkeparti ingen andre bud?

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Jeg vil godt gribe fat i det, som justitsministeren sagde om det svar, som regeringen vil give omkring ofrene. Vi var inde på, at vi i Dansk Folkeparti ville have det sådan, at man kunne få lov til at anmelde forbrydelser og efterfølgende få erstatning og ikke være afskåret fra erstatning, selv om man overskrider 24-timers-reglen. Der er det da rigtigt nok, at justitsministe-

ren har svaret, at det vil man så høre forskellige organer om.

Men problemet ved sådan nogle svar er jo for os at se, at det, der så ofte sker fra Justitsministeriets side, er, at et sådant svar på et spørgsmål, som vel egentlig burde være relativt politisk og klart for en justitsminister, nemlig at enten vil man give den tilladelse til at gå ud over 24-timers-reglen, eller også vil man ikke, altid skal overlades til forskellige myndigheder ude omkring. Derfor går der utrolig lang tid, inden spørgerne i Folketinget får et svar, og derfor mister vi ofte muligheden for at følge op på de ting, som Justitsministeriet gør. Det er selvfølgelig lidt skidt for folkestyret, fordi det gør, at tingene bliver trukket utrolig lang tid, og det bliver svært for politikerne herinde at føre den kontrol med ministeriernes arbejde, som vi også er nødt til at gøre nogle gange.

Derfor skal min opfordring lyde, at når vi har sådan nogle akutte problemer, som Landsforeningen Hjælp Voldsofre kommer med til politikerne, så bør Justitsministeriet også være sin opgave voksen og svare hurtigt og få gjort noget på et sådant område.

Tom Behnke (FP):

Lidt research har nu vist, at rækkefølgen af, hvordan forslagene til vedtagelse kommer til afstemning, vil bevirke, at Kristeligt Folkepartis forslag kommer til afstemning først. Det er klart, at vi selvfølgelig ikke vil være med til at diskvalificere vores eget forslag til vedtagelse, selvfølgelig vil vi ikke det.

Fremskridtspartiet er medforlagsstiller til et forslag til vedtagelse, det er det, vi står inde for, og det er det, vi ønsker at gennemføre, og med den afstemningsprocedure, der bliver, bliver vi nødt til at sige nej til Kristeligt Folkeparti, for ellers diskriminerer vi vores eget forslag, og det er vi selvfølgelig ikke interesseret i.

Pia Kjærsgaard (DF):

Må jeg først og fremmest sige til justitsministeren, som bliver ved med at tale statistik og statistik og statistik – det er også o.k. – at man skal gøre sig meget umage i denne debat med at se, hvordan tingene forholder sig ude i samfundet. Jeg tror, at man kan konstatere, at på mange banegårde, Odense Banegård for at tage et eksempel, er der opsat videokameraer for at holde øje med, hvad der foregår, vist endda temmelig mange. Politiet på selv samme banegård tør ikke komme enkeltvis. De skal komme i grup-

per, for ellers har de et problem, og sådan forholder det sig rigtig mange steder i det her samfund. Jeg kan også tage Christiania som eksempel. Det er blot ét af områderne.

Prøv at slå op i dagens aviser. Jeg tror ikke, at det generelle indtryk er, at volden er faldende. Og det er altså ikke Dansk Folkeparti, der skriver artiklerne i aviserne. Jeg har endda det indtryk, at rigtig mange artikler bliver nedtonet, fordi der netop foregår så meget, så det, der for år tilbage kunne medføre en meget stor artikel med en meget stor overskrift, i dag medfører nogle mindre artikler med mindre overskrifter. Det er for mig at se virkeligheden og ikke så meget de statistikker, som jeg erkender vi skal have, og jeg tror, at man skal passe på ikke at fortabe sig i statistik og statistik og statistik.

Må jeg så sige til fru Anne Baastrup, som benytter sig af et gammelkendt, meget beskidt trick, vil jeg kalde det. Først pådutter man folk et argument eller et synspunkt eller en holdning, som vedkommende aldrig har udtrykt, og så tager man afstand fra det. Det er set før, men det gør det ikke mindre usmageligt, det, som fru Anne Baastrup udviser her fra Folketingets talerstol.

Så må jeg sige, at hr. Peter Skaarup ganske udmærket gjorde rede for de argumenter, som fru Elisabeth Arnold kom med tidligere på dagen, og jeg kan bare bekræfte det, fru Anne Baastrup også sagde, at hun blev helt rundtosset. Fru Anne Baastrup virkede faktisk også helt rundtosset her på det sidste på talerstolen.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Jeg har forstået to ting.

Fru Pia Kjærsgaard, formand for Dansk Folkeparti, har ikke her fra talerstolen sagt, at Dansk Folkeparti ikke går ind for dødsstraf. Det er det ene.

Fru Pia Kjærsgaard har her fra Folketingets talerstol ikke kunnet forklare, hvordan Dansk Folkeparti vil bekæmpe volden bortset fra en ting, nemlig ved at sætte alle i fængsel i meget, meget lang tid og gerne hurtigt.

Peter Skaarup (DF):

Vi startede denne debat om lov og orden og volds kriminalitet med at læse en lille sætning op fra Elfi Seibert Palmers tale ved Dansk Folkepartis årsmøde her i år, og hun sagde bl.a.:

Jeg må hver dag kæmpe for at opretholde min egen moral og etik. Jeg må kæmpe for at

opretholde min egen overbevisning, for jeg kan ikke forstå den dom, der blev afsagt i vores sag på henholdsvis 30 dage for medgerningsmanden og 3 år for hovedgerningsmanden, specielt ikke når man ser, at f.eks. underslæb og mandatsvig straffes hårdere.

Problemet er altså, at fru Elfi Seibert Palmer, som kom ud for den frygtelige oplevelse, at hendes søn blev taget fra hende, måtte se, at gerningsmanden fik 3 års fængsel, og der må vi nok sige, at desværre har denne debat vist sig ikke at resultere i konkrete løfter . . .

Første næstformand (Birte Weiss):

Jeg vil gerne bede om lidt mere ro i salen.

Peter Skaarup (DF):

Desværre har denne debat ikke vist sig at resultere i konkrete løfter hverken fra regeringen eller fra venstrefløjen eller fra Kristeligt Folkeparti eller i, at vi kan få strammet op på straffelovsovertrædelserne her i landet, altså at vi kan øget strafferammerne specielt for den grovere voldskriminalitet.

Det er selvfølgelig meget uheldigt, og vi i Dansk Folkeparti er meget kede af, at det ikke kan lade sig gøre at samle et flertal for allerede nu at sørge for, at strafferammerne bliver forhøjet for voldskriminalitet.

Vi har heller ikke fået noget klart svar fra justitsministeren på, om justitsministeren vil sørge for, at det ikke skal være inden for 24 timer, at voldsofferet skal anmelde forbrydelsen. Så det er fortsat sådan, at man ikke kan få erstatning, hvis man ikke anmelder forholdet inden for 24 timer. Justitsministeren vil først høre en række andre instanser, før han tager stilling. Og det er altså problematisk for folkestyret, at vi har en minister, som ikke vil tage politisk stilling til et sådant forslag fra Landsforeningen Hjælp Voldsofre, som det burde være nemt at tage stilling til.

Vi har heller ikke fået noget klart svar på, om Justitsministeriet vil sørge for den synlighed i gadebilledet fra politiets side, som er meget vigtig, specielt de steder hvor der er sorte pletter med hensyn til voldskriminalitet. Der har vi ikke fået noget klart svar på, om justitsministeren vil sikre, at det politiforlig, der skal indgås her i det nye år, kommer til at indeholde øgede bevillinger til politiet på det område, og det er selvfølgelig også beskæmmende for os at se.

Det startede dog med, at justitsministeren afslutningsvis i sin tale sagde, at vi trods alt havde haft en god debat. Og vi vil da også for Dansk Folkepartis vedkommende sige, at vi har haft en god debat på den måde, at der i hvert fald fra en række borgerlige partiers side har været støtte til det synspunkt, at vi skal have strammet gevaldigt op på det her område, og at tallene dokumenterer, at volden er stigende.

Men det har der altså været et klart ønske om at modbevise fra regeringens side, og vi var jo godt på vej til at skulle vedtage et forslag til vedtagelse herinde, som gik på, at volden rent faktisk var faldende, men det har man trods alt ikke fået igennem fra regeringens side. I det store og hele må man erkende, at vi har en situation i Danmark, hvor gadebänder flourer i stigende omfang. Det viser den rapport om gadebandekriminaliteten, som politiet er kommet med, med al ønskelig tydelighed er tilfældet, og det efterlyser vi altså fortsat initiativer til at bekæmpe fra regeringens side.

Vi må erkende, at regeringen på det her område ligesom dens støttepartier på venstrefløjen er meget slap, men vi må håbe, at tiden kæmper for de synspunkter, vi har, og at vi på den anden side af næste folketingsvalg kan få en ny regering, som helt anderledes håndfast vil afhjælpe det store problem, der er med hensyn til retsbevidstheden i befolkningen, som altså ikke stoler på, at lovgivningen er i overensstemmelse med dens retsbevidsthed.

Derfor er det vores indstilling i Dansk Folkeparti, at man om et øjeblik skal støtte den vedtagelse, der kommer fra Venstre og De Konservative, Dansk Folkeparti, CD og Fremskridtspartiet, og vi håber på, at der i sidste ende er medlemmer herinde, som trods alt vil følge deres hjerte og stemme for den vedtagelse.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag til vedtagelse nr. V 15 af Anne Bastrup (SF) og Søren Søndergaard (EL) var taget tilbage.

Forslag til vedtagelse nr. V 16 af Jan Sjørnsen (se foran) vedtoges med 56 stemmer (S, SF, RV, EL og KRF) mod 54 stemmer (V, KF, DF, CD og FP).

Hermed var følgende forslag bortfaldet:

Forslag til vedtagelse nr. V 14 af Bendt Bendtsen (KF), Karsten Nonbo (V), Peter Skaarup (DF), Sonja Albrink (CD) og Tom Behnke (FP).

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

14) Første behandling af beslutningsforslag nr.

B 51:

Forslag til folketingsbeslutning om mulighed for straf for kollektiv deltagelse i lovovertrædelser.

Af Bendt Bendtsen (KF) m.fl.
(Fremsat 18/11 98).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Justitsministeren (Frank Jensen):

Ifølge beslutningsforslaget fra Det Konservative Folkeparti opfordres jeg til at lade Straffelovrådet udarbejde et udkast til en lovændring, som i højere grad end nu gør det muligt at straffe kollektiv deltagelse i visse alvorlige lovovertrædelser som f.eks. drab, vold, brandstiftelse og hærværk.

Dansk Folkeparti fremsatte for ca. 2 år siden et lignende beslutningsforslag om kollektiv straf. Det tidligere beslutningsforslag var dog ikke som det konservative begrænset til at angå alvorlige lovovertrædelser.

Regeringen kunne dengang ikke støtte forslaget, og vi kan heller ikke i dag støtte forslaget fra Det Konservative Folkeparti om at forelægge spørgsmålet for Straffelovrådet.

Jeg tror, der er behov for at gøre sig klart, hvad den gældende retstilstand er, for der er mange misforståelser på dette område, både i bemærkningerne til beslutningsforslaget og i den offentlige debat.

Det meget ulykkelige og tragiske politidrab i Blekingegadesagen bliver i den forbindelse jævnlig misbrugt. Det skal jeg vende tilbage til.

Sagen er den, at det ifølge straffeloven allerede i dag er muligt at straffe ikke kun den person, der direkte begår den strafbare handling,

men alle, der har deltaget i lovovertrædelser. Straffelovens § 23 fastslår således, at alle straffebestemmelser i straffeloven og særlovgivning omfatter alle, der ved tilskyndelse, råd eller dåd har medvirket til gerningen. Og dette medvirkningsbegreb er meget bredt og giver vide muligheder for at straffe.

Det er en udbredt misforståelse, at strafansvaret for medvirken forudsætter, at der kan udpeges en bestemt gerningsmand. Medvirkeransvaret er selvstændigt, dvs. uafhængigt af, om andre medvirkere og en eventuel hovedgerningsmand kan identificeres.

Det forhold, at alle tilstedeværende personer nægter at fortælle, hvem der begik en strafbar handling, udelukker ikke, at de eventuelt alle dømmes for lovovertrædelser. Det kan ske, hvis det på grundlag af omstændighederne i øvrigt må lægges til grund, at lovovertrædelser lå inden for rammerne af, hvad de på forhånd havde aftalt eller var indforståede med.

Man kan også under særlige omstændigheder straffe en person, som, uden at der foreligger nogen udtrykkelig eller stiltiende forudgående aftale, forholder sig passiv, mens andre i gruppen begår en forbrydelse, f.eks. vold eller hærværk.

For så vidt angår Blekingegadesagen, anføres det i bemærkningerne til beslutningsforslaget, at de tiltalte blev frifundet for drab på politibetjenten, fordi der ikke var bevis for, hvem i gruppen der affyrede det dræbende skud.

Det er ikke korrekt. I forbindelse med behandlingen af det tidligere beslutningsforslag i 1996 fik Retsudvalget tilsendt en kopi af den relevante del af retsbelæringen fra nævningesagen. Og det fremgår af retsbelæringen, at der efter de juridiske dommers opfattelse ikke var grundlag for at dømme for drab, ikke blot fordi gerningsmanden ikke kunne udpeges, men fordi det efter dommernes opfattelse, bl.a. på grund af den hurtige udvikling af begivenhedsforløbet i Købmagergade, var overvejende betænkeligt at lægge til grund, at deltagerne i røveriet havde været indforståede med, at man eventuelt skulle skyde med overvejende risiko for at dræbe en eventuel forfølger. Der manglede simpelt hen det nødvendige forsæt.

Det fremgår ikke helt klart af beslutningsforslaget, om forslagsstillerne ud over de eksisterende muligheder for medvirkeransvar, som jeg har beskrevet, ønsker at indføre en adgang til at straffe alle personer, der er til stede, når en forbrydelse bliver begået, uden krav om et mind-